

БИЗ УЧУН ХАЛҚИМИЗ, ВАТАНИМИЗ МИНФААТИДАН УЛУҒ МАҚСАД ЙЎҚ

(Боши 1-бетда)

Ўзбекистон террорчиликнинг жirkanч киефасини ўз остоноси, ўз ҳудудида аввалроқ кўриб, бутун дунё ахлини оғохлантиргани, бу офатнинг олдини олиш энг долзарб муаммага айланиб кетаётганига даъват этиб, кўп-кўп мурожаатлар қилганини жамоатчилигимиз яхши билади.

Агар терроризм бутун бизнинг юртимизга таҳдид солиб турган бўлса, эртага у вабо каби бошқа ҳудудларга ҳам тарқалиб кетиши, бошқаларнинг ҳам уйини ёндириши, агарки, худо кўрсатмасин, уларнинг қўли кимё ва бактериология ёки ядро қуролига етиб борса, жаҳон миёсидан ўлчаб бўлмайди-кан талафотлар етказиши мумкинлиги ҳақида қайта-қайта бонг урганимизни бутун эслатиб ўтириш, деб биланам.

Биз, қаерда бўлмасан - Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ёки Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти бўладими, бошқа халқро анжуман ва учрашувлар, сиёсий чиқишлар бўладими - ҳамма жойда, эй одамзот, бу балои азимга бепарво бўлиш мумкин эмас, унинг миллати, дини, чеки-чегараси йўқ, деб бу масалага халқро жамоатчилик эътиборини қаратишга доимо ҳаракат қилиб келдик.

Лекин, минг афсуски, жаҳон ҳамжамияти, кўпбал равио-ланган давлатлар ҳам бу хавфга ўз вақтида етарли баҳо бера олмади.

11 сентябрь куни Нью-Йорк ва Вашингтонда содир этилган дахшатли фожиалардан кейинги бу балони тудираётган, унинг ҳақиқий раҳамоси бўлиши, халқро майдонда жойлашиб олган экстремистик марказлари таг-томлари билан яқсон қилиб ташлашдан бошқа илоҳ йўқлигини англаб етган халқро жамоатчилик, энг муҳими, дунёдаги энг қудратли давлат - Америка Қўшма Штатлари шу курашга азму қарор қилганига бутун барчамиз тивух бўлиб турбимиз.

Бу борада шундай алоҳида таъкидлашнинг заруриги, ҳозирги кунда кўпгина давлатларнинг раҳбарлари бу масала бўйича Ўзбекистон билдирган ташаббус ва даъватларини эслаб, уларнинг ўз вақтида айтилган ўринли оғохлантириш бўлганини эътироф этмоқда.

Ўзбекистон нафақат ўз халқининг тинчлиги учун, балки она сайёрамиздаги миллион-миллион одамларнинг ҳаётини сақлаш учун ҳушёрликка чақирганини дунёнинг етакчи сиёсатчилари, давлат арбоблари кеч бўлса ҳам тан олмақда ва давлатимизнинг ана шундай мураккаб вазиятда, ҳар қандай қонъюктур ва иккиланишдан холи бўлган сиёсатига ҳурмат ва эътиромини билдирмоқда.

Бундай муносабат ва тан олишнинг тасдиғини охириги икки-уч ой мобайнида мамлакатимиз раҳбарияти ва вакиллари билан - Ўзбекистонда бўладими, Европа, Япония ёки Америка Қўшма Штатлари ёхуд бошқа мамлакатда бўладими - ўтказилаётган турли учрашуве ҳамда музокарапар мисолида кўришимиз мумкин.

Бир сўз билан айтганда, Ўзбекистоннинг ўз мустақил позицияси, бу борадаги ирода ва қатъиятга дунё жамоатчилиги муносиб баҳо бераётгани, бундай ҳаққоний муносабат халқро майдонда мамлакатимизга нисбатан ҳурмат-эътиборнинг янада ошишига сабаб бўлаётганини ҳеч ким инкор этолмайди. Азиз юрдошлар!

Энди Афғонистон ва унинг атрофида икки ойдан буён давом этаётган аксилтеррорчилик ҳаракатлари натижасида вужудга келган аҳвол ҳақида қисқача ахборот бериб ўтқиқиман.

Бугунги вазият жамоатчилигимиз, халқимизга телевидение, матбуот орқали берилаётган хабарлардан маълум бўлса-да, мен, фурсатдан фойдаланиб, бу масалага Ўзбекистон раҳбарияти ва ҳукуматининг муносабати ҳақида сизлар билан фикр алмашиб ололмоқчиман.

Афғонистоннинг ақин тарихида содир бўлган фожиали воқеаларни эсласак, барчамизга аёнки, «Толибон» ҳаракатининг қобилиюти юрчи 1996 йилда Қобулни ишғол қилишдан бошланган эди. Уша пайтда толиблар мамлакатнинг қарийб 95 фоиз ҳудудини тез фурсат ичида эгаллаб олгани маълум.

Лекин бу билан Афғонистондаги вазият ижобий томонга ўзгармади, уруш, турли сиёсий қўллар ва этник қатламлар ўртасидаги қонли тўқнашулар тўхтамади, жафокаш афғон халқининг чексиз азоб-уқубатлари, қўрбонлар бериши давом этаверди.

Агар бутун Афғонистонда аксилтеррорчилик операциясининг боришини, «Толибон» ҳаракатига қарши курашни кузатиб, ҳулосалар чиқарадиган

бўлсак, шу йил 9-10 ноябрда Шимолий иттифок қўллари томонидан Афғонистоннинг шимолий маркази бўлиши Мозор Шариф ишғол қилинганини, кейинги қисқа вақт ичида эса мамлакат ҳудудининг аксарият қисми толиблардан озод этилганини кўрамиз.

Қисқа қилиб айтганда, бугунги кунда Афғонистон ҳудудида жанговар ҳаракатлар турғаланиш арасасида экани ва улар мамлакат жанубида, Қандаҳор атрофида давом этаётганини кузатишмоқда.

Афғонистон ҳаритасидаги аҳолининг бундай кескин ўзгаришини таҳлил қилмоқчи бўлсак, бунинг асосий сабабларини бир қанча омилларда кўришимиз мумкин.

Шу кўнларда Афғонистонда содир бўлаётган воқеаларни кузатар эканмиз, халқимизнинг «Ев қонса, ботир кўнаяр», деган бир мақоли ёдга тушади. Ва мазмунан шунга ақил бўлган «Ғалабанинг отаси кўп бўлади», деган нақли ҳам эслаб ўтсак, менимча, ўринли бўлади. Яъни, кейинги пайтда Афғонистон ҳудудида бўлаётган ўзгариш ва жараёнларни ўзича таҳлил қилувчи ва улардан турли-туман ҳулоса чиқарувчилар сони кўпайиб бораётганини табиий бир ҳол сифатида қабул қилишимиз керак, деб ҳисоблайман.

Лекин, бу воқеалар ва ўзгаришлар қайси томонга бурилишдан қайси назар, биз ўзимизнинг ҳолисона қарашларимизда қатъий туршишимизни ҳеч қачон «унутмаслигимиз лозим. Шунини инобатга олиб, Афғонистонда сўнгги вақтларда руй берган воқеаларни баҳолар эканмиз, аввало, бу мамлакат ҳудудини «Толибон» қўллари олд овоз этишда нималар, қандай омиллар муҳим ўрин тўтди, деган саволга жавоб топишимиз, бунда қуйидаги сабабларга алоҳида эътибор қаратишимиз керак, деб ўйлайман.

Биринчидан. Аксилтеррорчилик коалиция тарафидан ўтказилган қўли тасвир натижасида Покистон томонининг «Толибон» ҳаракатига ҳарбий ёрдам беришдан воз кечгани ва шу тариқа мамлакат ҳудудидан Афғонистонга ўтиб, жангларда қатнашмоқчи бўлган жангариларга йўл берилмагани, бу оқимнинг тўхтатиб қилиниши «Толибон» ҳаракатининг қисқа вақтда мағлубиятга ўз тутганига сабаб бўлди, дейишга кўпгина асослар бор.

Иккинчидан. Юқорида зикр этилган таъсир тудайли Форс кўрфазини атрофида жойлашган мамлакатларнинг «Толибон» ҳаракати билан бўлган алоқалардан воз кечгани ва оқий тилишимиз керакки, «Толибон» ҳаракатига сўнгги давларгача экстремистик марказлар томонидан кўрсатилаётган катта микдордаги молиявий ёрдамнинг кечилиши ҳам бу жараёнда муҳим аҳамият касб этди.

Учинчидан. Америка Қўшма Штатлари ва унинг иттифокчилари томонидан, аввало, ҳарбий ҳаво қўллари томонидан «Толибон» жангариларига қарши кескин зарбалар берилиши, бунинг натижасида толибларнинг аэродор ва ҳарбий самолётлари, оғир ҳарбий техникаси, асосий базалари, қурулроғ, ёқилғи омборларининг ишдан чиқарилиши, шу тариқа улар ўзининг асосий ҳарбий қудратидан маҳрум бўлиши ҳам катта роль ўйнади.

Тўртинчидан. Афғонистондаги Шимолий иттифокча берилган ёрдам ҳисобидан улар ўз ҳарбий қў-қудратини қайта тиклаб олгани ва жанговар ҳаракатларни шиддат билан олиб борагани ҳам бу борада ҳал қилувчи омил бўлди.

Агарки, мазкур жараёнлар ва эришилган ютуқларга бундан ҳам чуқурроқ қарайдиган бўлсак, Афғонистон ҳаритасида содир бўлган ўзгаришларнинг энг муҳим сабабини, ўйлайманки, **афғон халқининг «Толибон» ҳаракати зулими ва зўравонлигидан қарчганида, бу ўзгаришларни ижобий қўлиб олганида кўришимиз табиийдир.**

Шу нарса аниқки, афғон халқи бундай ўзгаришларни хайрихоҳлик билан қўлиб олмаса ва, керак бўлса, бу жараёнинг асосий ишторқисига айланмаса, бугун биз қўриб турган натижаларга эришиш жуда қийин бўлар эди.

Вужудга келган ҳозирги вазиятнинг яна бир жиддий сабаби борки, буни ҳам диққат-эътиборимиздан четда қолдирмаслигимиз керак. У ҳам бўлса, халқро жамоатчиликнинг терроризмга қарши эълон қилинган курашда кўрсатаётган эътибори ва қатъияти, десак, бу ҳам аини ҳақиқат бўлади.

Агар барча кузатувишлар мана шу мезон ва омиллар Афғонистонда руй берганини бугунги ўзгаришларга асосий сабаб

бўлиб, хал қилувчи таъсир ўтказганига ҳолисона қараб баҳо берса, юқорида айтилган ҳулосаларни эътироф этиши мумкин.

Шу борада жиддий бир масалага эътиборимизни тортмоқчиман. Яъни, Афғонистонда Шимолий иттифок олиб бораётган кураш ва жанговар ҳаракатларни мамлакат ҳудудини толиблардан озод қилишдаги яқоа ягона қўч, деб таърифлаш ва шу аснода тегишли ҳулосалар чиқариш, ўртага маълум бир талаблар қўйиш - бу ҳам бирёқлама қараш бўлур эди. Ҳолисона қарайдиган бўлсак, толибларнинг зулм ва ҳукмронлигидан афғон ерининг ҳудудини мавжуд барча, тақор айтман, барча қўлларнинг ҳамда Афғонистон чегарасидан ташқарида бўлган қудратли қўлларнинг ҳаракати ва ёрдами натижасидир, деб қабул қилсак, ҳа, ҳа бўлмас эди.

Ана шу ҳулосалар билан бог-лиқ яна бир масала борки, уни ҳам эътиборимиздан соқит қилиб бўлмайди. Яъни, Афғонистон пойтахти Қобулни Шимолий иттифок ҳарбий қўллари-нинг кириб бориши билан ҳудудки Афғонистонда жанговар ҳаракатлар нисҳосига етказилди, мана энди қонуний афғон ҳукумати Қобулни ўз фаолиятини бошлади, шу билан афғон фожиасига ақун ясашга замин тўғилди, деб фарз қилиш, ўйлайманки, бу ҳам ўта хомхал бўлур эди.

Бу бундай қарашлар афғон ҳудудида мавжуд бугунги вазиятнинг янада кескинлашуви-га сабаб бўлишини, бунинг оқибат-ида бир-бирига қарама-қарши турган ҳудудий, этник ва диний қўлларнинг эртага яна ҳарбий ҳаракатларни авж олдиришини кўтиш мумкин. Чунки, Афғонистон кўпмиллатли, турли элатли давлат эканини унутмаслигимиз керак.

Бу ўлканинг қўп асрлик тарихини инобатга оладиган бўлсак, вазият шу тўрқюда яшаётган турли ҳудуд, миллат, элат ва диний этникларга мансуб барча аҳоли қатламларининг манфаатини тўлиқ ҳисобга олмаслик қанча-қанча хунрезлик ва салбий оқибатларга олиб келганини ҳеч ким, ҳеч қачон эсидан чиқармаслигини талаб қилади.

Агарки, Афғонистон можа-росига дахлдор бўлган барча давлатлар ва уларнинг раҳбар-лари бу заминда тинчлик, осойи-шталлик ва барқарорлик қарор топишини ҳақиқатда ҳам иста-са, шунинг тарафдори бўлса, улар аввало Афғонистон ҳаёти-га тааллуқли мана шундай мезон ва омилларни ҳисобга оли-ши ва ҳар қандай бирёқлама, саёз қарашлардан воз кечиши даркор.

Сўнгги йигирма йилдан ортиқ давр мобайнида Афғонистон ҳудудида давом этиб келаётган қўли воқеаларнинг илдизига етиб бормоқчи бўлсак, ҳеч кимга сир эмаски, бу фожиа Афғонис-тон давлати тарихига, афғон хал-қининг менталитетига, яъни турмуш ва тафаккур тарзига, унга ҳо бўлган ҳусусиятлар ва аломатларга менсимай қараш тўғайли юз берганини кўрамиз.

Бутун бошли бир мамлакат-ни, халқни қонга ботирган хун-резлик, аввало, бу нозик маса-лага мана шундай саёз қараш-лар ва яна бир бор айтман, афғон тарихидан чиқадиган ҳулосаларни менсимаслик ва писанд қилимаслик оқибатида вужудга келган, десак, ҳеч қан-дай ҳато бўлмайди.

Азиз дўстлар, биродарлар! Келинг, ўзимизнинг ақин та-рихимизда бошимиздан кечир-ган баъзи воқеаларни бир эс-лайлик.

Еттишчини йилларнинг охи-рида собик СССРнинг кескайиб, муқийлаб қолган раҳбарлари узоқли қўрломасликлари, қал-табнлиги натижасида ўта ха-тарли, ҳеч кечириб бўлмайдиган қарор қабул қилиб, 280 милли-онли халқнинг боши берк қўчага кириб қилишига сабаб бўлди.

Улар, мавжуд вазиятни сох-талаштириб, уни ўзларича тал-қин қилиб, Афғонистонда ҳам совет социализм тизимини ўрнатмиз, деб аҳмоқона ҳара-катларни бошлади.

Шу мақсадда Афғонистонда ҳокимият тепасига ўзлари кўта-риб қўйган Нурмухаммад Тара-қий ёки уни ўлдириб жойини эгаллаган Ҳафизулла Амин бўладими, Амнини йўқ қилиб, ўрнига келтирилган қўнчирок раҳбар Бабрак Кармал ёки ге-нерал Нажибулла бўладими, ҳуллас, уларнинг барчаси билан қалтис ва нопок ўйинларни бошлади.

Уша даврда Политбюрода ўтирган қарш «дохий»лар ўз ни-ятларига эришиш йўлида Афғо-нистон тахтига ўтказилган мана шундай шахслар ва уларнинг атрофида тўпланган қўлларга, турли ўйинларига ёрдам бе-риш, уларнинг ҳукмронлигини

мустақамлаш ва қўшишга ҳар томонлама ҳаракат қилди, қан-ча-қанча қўч ишлатди.

Бу эса жафокаш афғон халқ-ини чексиз ҳулосатларга дучор этди, беҳисоб қўрбонлар бери-шига олиб келди, собик ити-фок таркибидида республика-лар ва халқларнинг азоб-уқубатларига, айрилиқларига, ёш йигитларнинг ҳалок бўли-шига, мамлакатнинг оғир тало-фатлар қўришига, керак бўлса, СССРнинг ўзи охи-р-оқибатда инкйрозга учрашига сабаб бўлганини эслашимиз ўринли, деб биланам.

Муҳтарам дўстлар, халқи-мизда доно бир мақол бор, яъни «Қўр ҳассасини бир марта йўқотадим». Шундай экан, ай-тинглар, шу каби ҳато ва дах-шатли фожиаларга яна йўл қўйишга бизнинг ҳаққимиз бор-ми?

Йўқ ва асло йўқ. Барчамизга аён бўлиши ке-ракки, бутун Афғонистон май-донда бир-бирига қарши тур-ган қўллар - улар ҳудудий, этник ва диний ғруҳ ёки қатламлар бўладими - бир-биридан ўчи-олишга, ҳар хил шартлар ёки ўзини устун қўйиш йўли билан эмас, аксинча, бир-бирининг ўзаро талаб ҳамда манфаатла-рини тан олиб, тил топишишга интилиши ва аввало, Бирлаш-ган Миллатлар Ташкилоти рах-намолиги ва воситачилиги асо-сида қандайдир келишувга эришиш йўли билан бу заминда тинчлик ўрнатиш мумкин.

Акс ҳолда, бугун Афғонистон муаммосини ечишда қизиқиш билдираётган, очникор айтиди-ган бўлсак, бундан манфаатдор бўлган ҳар қайси қўли давлат бу мамлакат ҳудудидаги ўзи ҳомийлик қилаётган қўллари қўллаб-қувватлайверса, улар-ни қўрло-ғроқ билан таъмин-лашни тўхтатмаса, моддий-мо-лиявий қўмак бераверса, улар-ни бир-бирига қарши гиж-гиж-лашдек ҳуноқ ҳаракатлар давом этаверса, кенг қамровли коали-ция асосида ҳукумат тузилиши у ёқда турсин, бу жафокаш за-минда тутаб ётган уруш гулха-нини ўчириб бўлмайди.

Бинобарин, бизнинг чегара-миздаги уруш ҳам тўғамайди.

Бунинг ҳаммаиси яхши англаб олишимиз ва ундан тегишли ҳулосалар чиқаришимиз зарур.

Сизларга маълумки, Бир-лашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг шу йил 15 ноябрда қабул қилинган резолюциясида Афғонистон-нинг янги, вақтинчалик маъму-рияти ва бўлажак ҳукумати кенг қамровли асосда тузилиши, яъни унинг таркибидида афғон дйердада истиқомат қилаётган барча ҳудудий, этник ва диний ғруҳларнинг вақилири бўли-ши, бу ҳукумат қўлини мамла-катлар билан ўзаро муносабат-ларда тинчлик ва яхши қўши-чилик таъминиларига амал қилиши ва халқро нормаларга итлоф қилиб яшаши лозимлиги алоҳида таъкидлаб ўтилган.

Ўнда қилиб айтганда, на-фақат Афғонистон атрофида жойлашган қўли давлатлар учун, ўйлайманки, онгли ҳаёт кечираётган барча халқлар учун тинч-тотув яшайдиган, бета-раф бўлган ва барқарор ривож-ланиш йўлидан борадиган янги Афғонистон керак.

Шунингдек, бу ҳужжатда Бир-лашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгаши барча аёзо давлатларни бугун азоб кечир-ган афғон халқига, уй-жойидан ажралган қўнқларга қўрсатила-ётган гуманитар ёрдамни қўчай-тиришга даъват этди.

Ўзбекистон афғон замини-даги қонли тўқнашуларнинг тезроқ барҳам топилишдан энг манфаатдор бўлган мамлакат сифатида Бирлашган Миллат-лар Ташкилотининг ушбу қаро-рини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашини яна бир марта мана шу минбардан туриб таъ-кидламоқчиман.

Дарҳақиқат, Афғонистонда тинчлик ўрнатиш, йигирма йил-лик уруш тўғайли вайрон бўлган иктисодийётни оёққа турғизиш, ер билан теп-текис бўлиб ётган шаҳар ва қишлоқ-лари, бино ва турар-жойлари тиклаш мақсадида маблаг йи-ғиш, керак бўлса, халқро жам-гарма тузиш, энг муҳими, бу мамлакатда яшаётган барча одамларда ўз юртининг кела-жигга ишонч ўйотиш, аҳоли-га, афғон халқига бу бошбош-доклик, зулм вақтатогаларн тў-ғайди, қанда қалофатни бериш ҳозирги кунда энг муҳим вази-рфага айланмоқда.

БМТ Хавфсизлик Кенгаши-нинг қарорларига асосланиб, қўни кеча Германиянинг Бонн шаҳрида бўлиб ўтган, Афғонис-тонда бугун намён бўлган маълум сиёсий ва ҳарбий, ҳудудий, диний қўлларнинг («Толибон» бундан истисно, ал-батта) кенгашида эришилган келишув ва қарорларни жафо-шар афғон заминда барқарор-лик ўрнатиш йўлидаги биринчи

қадам, деб қабул қилсак, ҳато бўлмайди, деб ўйлайман.

Барчангизга маълумки, Ўзбекистон бу хайрли ишга, яъни Афғонистон минтақасида тинчлик ва осойишталик ўрна-тишда, аввало, гуманитар ёр-дамларини беришда ўзининг муносиб ҳиссасини қўшапти - Термиз орқали қиш арасида оғир аҳволга тушиб қолган афғон халқига мунтазам равишда кўпбал инсонпарварлик ёрдами етказиб берилмоқда.

Шунинг айтишим лозимки, бу борада биз фақат қўллари ўтказиб бериш билан чекланиб қолмасдан, бундай савоб иш учун ўз имкониятларимизни ҳам ҳеч қачон аямаймиз.

Ҳурматли депутатлар!

Юқорида айтилган фикр-му-лоҳазалардан ҳулоса қиладиган бўлсак, ҳозирги вақтда Афғони-стон ҳудудида бир қарашда ҳарбий ҳаракатлар яқунлаёт-гандек туюлса-да, аҳвол хали-ҳануз кескин эканини, аниқроқ айтганда, мураккаб вазият сақ-ланиб қолётганини англаши-миз мумкин. Ва бугунги кўпгина минтақалардаги мавжуд вази-ят, қолверса, бутун қурайи за-миндаги аҳвол кескин ва нотинч бўлиб турганини ҳеч қачон эътиборимиздан соқит қилмас-лигимиз даркор.

Шунинг учун нафақат яқин-атрофимизда, балки узоқ-яқин ҳудудларда содир бўлаётган воқеаларни ҳам синчиқлаб ўрганиб, улардан тўғри ҳулоса чиқариш, улар кимнинг манфа-атига жавоб беришини, бу ҳара-катлар замирида бир қарашда кўзга ташланмайдиган қандай пинҳона мақсадлар ётганини чуқур таҳлил қилишимиз зарур.

Чунки бу воқеалар Ўзбекисто-нимизга, унинг келажагига, юр-тимиз хавфсизлигига, бир сўз билан айтганда, бизнинг миллий манфаатларимизга қандай таъ-сир қилишини англаб, сезгир бўлиб яшашимизни бугун ҳаёт-нинг ўзи талаб қилмоқда.

Шу маънода, бугунги вазият билан боглиқ, нафақат Афғони-стон, умуман, терроризмга қарши кураш атрофида намён бўлаётган айрим воқеа ва қарашлар, лўнда қилиб айтган-да, баъзи бир ўйинлар ҳақида ҳам тўхталиб ўтиш ўринли, деб биланам.

Бугун дунёдаги барча со-ғлом фикрли одамлар 11 сен-тябрдан кейин халқро терро-ризм балосига қарши коалици-яга бирлашган қудратли дав-латлар ва қўлларнинг қатъияти ҳамда улар бу қатъиятни ушбу курашнинг охирига қадар сақ-лай олиши нечогли муҳим экан-ини тобора чуқур англамоқда.

Ҳозирги вазиятда бу коали-ция ўзининг ана шу позицияси-да қанчалик изчил туриши, унинг қатъиятга қандайдир тортишув ва манфаатлар, сиё-сий ўйинлар аралашиб қолмас-лиги ўта муҳим ва нозик масала бўлиб қолмоқда.

Биз мана учун бунга алоҳида эътибор бериш зарур, деб ўйлаймиз? Бу борада Ўзбекис-тоннинг манфаати нималардан иборат?

Мухтасар қилиб айтганда, биз Афғонистонда янги ҳукумат тузиш атрофида бошланган тортишув ва сиёсий музокарапар авжига қикиб, терроризмга қар-ши кураш масаласи эса четда қолиб кетишини, оқибатда Ўзбекистон яна ўз чегарасида бу муҳим хавф билан юзма-юз бўлиб қолишини сира ҳам иста-мас эдик.

Шу нуқтаи назардан қара-ганда, атрофимизда бўлаётган воқеаларга доимо сезгир бўлиб туришимиз зарур.

Бу борада сиз, халқ ноибла-рининг эътиборини яна бир ма-салага тортмоқчиман.

Гап шундаки, бугун баъзи сиёсий қўллар, давлат, жамоат арбоблари ва оммавий ахборот воситаларини, авваламбор, узоқ-қўнмишдаги айрим дав-латларни, Ўзбекистон ажратиб берган аэродорда Америка Қўшма Штатлари ҳарбийларини жойлашгани ва шу аэро-дромнинг кейинги тақдири кўпроқ беэовта қилмоқда.

Улар, Америка ҳарбийлари бу ерда доимий қоладими ёки вақтинчаликми, умуман, бу ҳар-бий қўлларнинг эртанги режа-рини нимадан иборат, деяр мазмундаги ўз қарашларини баён этмоқда, бу борада кўпбал мишмилш ва уйдирмаларни тар-қатмоқда.

Мен ана шундай ташвишда юрганларнинг мушуқлини осон қилиш учун бу масала ҳусусида аниқ фикримни билдирмоқчи-ман.

Биринчидан. Америка Қўшма Штатлари бу аэродорда нин қандай мақсадлар учун иш-латиши ва қандай чегаралардан чикмаслиги ҳақидаги барча са-волларга Ўзбекистон билан ушбу мамлакат ўртасида тузил-ган ҳуқуқий ҳужжатда жавоб боришини айтиб ўтмоқчиман. Бинобарин, бу борада бошқа тахмин ва гумонларга асос йўқ.

Иккинчидан. Табиийки, ўзини мустақил ва суверен, деб ҳисоблайдиган ҳар қайси дав-лат ва унинг ўз халқи олдида жавоб берадиган раҳбари дав-лат, жамяят ва халқ манфаат-ларини кўзалб қарор қабул қилишга ҳақлидир.

Яна бир бор қайтариб ай-тишга мажбурман - бу масала бўйича қабул қилинган қарор замирида фақатгина Ўзбекис-тон манфаати, унинг эртанги тинчлиги, осойишталиги ва барқарорлигини сақлаш ман-фаати турибди.

Шу ўринда олдин ҳам матбу-от саҳифаларида билдирган бир фикримга яна қайтмоқчи-ман.

Давлатимизнинг сиёсати ва ҳаракатларига алоҳида кўз би-лан қарайдиган баъзи бир га-зеталар Ўзбекистонни кеча оға бўлган давлатлардан узоқла-ниш мақсадида океан ва ден-гиз сувларида ўз ҳолича сузиб юрган муз тоғига ҳам ўхшатган эди.

Бу борада шунинг қатъий ай-тишим керакики, агар қўёслаш керак бўлса, Ўзбекистонни қандайдир муз тоғига эмас, балки йўли, борар манзили аниқ, рули ва елканлари муста-тахкам бўлган, салобатли ва бақувват кемага ўхшатиш ҳар жиҳатдан тўғри бўлар эди.

Бу кеманинг қайси жойда қандай сузишни белгилайдиган командаси - ҳукумати ва фи-доилари бор, аниқ ва пухта ре-жаси бор, бу

ТЕРРОРИЗМГА ҚАРШИ КУРАШДА БИРДАМ БЎЛАЙЛИК

(Боши 1-бетда)

Мамлакатимиз Олий Мажлиси ҳам 2000 йил август ойида жаҳон парламентлари ва халқларига Мурожаатнома қабул қилиб, барча давлатларни халқаро терроризмга қарши курашда бирлашишга чақирган эди.

Афсуски, дунё ҳамжамияти халқаро терроризмнинг реал хавфи тўғрисидаги бундай давлатларга етарлича эътибор бермади.

Фақат шу йил 11 сентябрь кuni Нью-Йорк ва Вашингтонда содир этилган муҳиш террорчилик ҳужумларидан кейингина дунёдаги етакчи давлатлар Америка Қўшма Штатлари бошчилигида бу ёвуз диллатга қарши кенг миқёсда курашга бел боғладди.

Халқаро терроризм, экстремизм ва уни таъминлаб турган нарқобизнес балосидан жафо чеккан, унинг жарикан башарасини ўз кўзи билан кўрган, унга қарши тўқнашувларда беғуноҳ қурбонлар берган халқимизнинг бу курашдан четда туриши асло мумкин эмас.

Шунинг учун ҳам халқимиз барча қўрнинлардаги терроризмга қарши курашда дунёдаги барча соф ниятли кўнлар билан бирлашиб, ўзининг азму шижоати ва қатъиятини намоён этиб, халқаро жамоатчилик амалга ошираётган ишларга ўзининг муносиб хиссасини қўшмоқда.

Ўзбекистон ва унинг Президенти ХХI аср вабосига қарши кураш борасида олиб бораётган қатъиятли ва мустақил давлатимизнинг халқаро майдондаги обрў-эътиборини янада ошироқда.

Биз шуни очик айтмаймики, Ўзбекистон нафақат Афғонистон заминидан, балки бутун дунёда терроризм ўқоларининг бутунлай тугатилишидан манфаатдордир. Чунки бу манфаат замирида юртимиз тинчлиги, Ватанимиз равнақи, фарзандларимиз келажаги мукассам.

Жаҳолатни қурол қилиб олган, қилмиши бузғунчилик, талончилик ва сотқинлик бўлган қимсалар билиб қўйсинки, Ўзбекистон халқини ўзи танлаган тараққиёт йўлидан, эркин, демократик жамият қуриш йўлидан ҳеч қандай куч қайтара олмайдди.

Азиз қурмюртар!

Бугун Афғонистон ва унинг теварагида рўй бераётган воқеалар терроризмга қарши кураш бир кўнлик ёки бир ойлик иш эмаслигини яққол кўрсатиб турибди. Бундай мураккаб бир вазиятда ҳар бир юртимизимиз, ҳар бир фуқаро ўз вазифасини сидқидилдан бажариши, ўз бурчини виждондан оло этиши, ўз фарзандларини бегона ва ёвуз таъсирлардан асраши, қисқа қилиб айтганда, ҳаммаша оғоҳ ва ҳушёр бўлиб яшамоғи зарур. Шундагина у юртимизнинг тинчлиги ва оқсоишталиги учун, буюк келажагимиз учун муносиб хисса қўшган бўлади. Шу маънода, «Ўз ўзининг ўзинг асра», деган шиоримиз бугун ҳар қачонгидан ҳам долзарб бўлиб турибди.

Биз ён қўшимизи афғон халқининг ҳам тинч-омон ҳаёт кечирishiни, бу жафокаш улқада оқсоишталик қарор топишини истаймиз.

Афғонистоннинг келажаги - афғон халқининг ўз қўлида. Қандай давлат қуриши, қандай тараққиёт йўлини танлаш шу мамлакатда ашаб турган барча миллат ва элатларнинг хоҳиш-иродасига боғлиқ. Бу борада бирлашган Миллатлар Ташкилотининг раҳнамолиги ва кўмаги муҳим аҳамият касб этиши шубҳасиздир. Шу билан бирга, йигирма икки йил давом этган муттасил уруш натижасида вайрон бўлган иқтисодиётни тиклашда ҳам афғон халқига жаҳон ҳамжамиятининг ёрдами даркор.

Бугунги кунда Афғонистонга кўрсатилаётган инсонпарварлик ёрдамининг асосий қисми Ўзбекистон орқали етаклаб берилмоқда. Биз бундан буюн ҳам ана шундай гуманитар мақсадлар учун мамлакатимизнинг ер, сув ва ҳаво ҳудудлари доимо очиклигини яна бир қарра баён этамиз.

Мухтарам дўстлар!

Биз барча ватандошларимизга, бутун халқимизга мурожаат қилиб айтмаймики: Озод Ватанимизни, ота-боболаримизнинг асрий орзуси бўлган мустақилликни асраш ҳар биримизнинг ирода ва қатъиятимиизга боғлиқдир.

Шу азиз Ватан барчамизники, ер юзидан тинчлик ва фаровонлик ўрнатиш йўлида фидокорона меҳнат қилиш, курашиш барчамизнинг мукаддас бурчимиздир.

Бугунги тарихий синов дамирида биз, Олий Мажлис депутатлари, халқимиз хоҳиш-иродасини ифода этиб, халқаро терроризмга қарши курашда давлатимиз раҳбари Ислон Каримов олиб бораётган ишчи сийбасини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашимизни яна бир марта изҳор этамиз ва халқимизни бу курашда бирдамликка, собитқадам бўлишга, оғоҳлигини қўлдан бермасликка чақирамиз.

Ушбу Мурожаатимиз юртимизда ашаётган, миллати, тили, динидан қатъи назар, барча соф ниятли кишилар юрагида акс садо беради, деб ишонамиз.

Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси

Иккинчи қаҳирқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси еттинчи сессияси тўғрисида АХБОРОТ

(Боши 1-бетда)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг конституциявий ваколати муддатини ўзгартириш жамиятимизнинг барқарор ва ишчи ривожланишини таъминлаш, барча ҳокимият тузилмалари ваколатлари мувофиқлигига эришиш, миллий давлатчиликнинг ташкилий-ҳуқуқий асосларини янада мустаҳкамлаш зарурати билан боғлиқ. Бу масалани ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда ва у мамлакатнинг ижтимоий-сийсий тараққиёти, демократик ислохотларни чуқурлаштириш қўнунчилигига асосланган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг конституциявий ваколати муддатини ўзгартириш тўғрисидаги тақлиф сийсий партиялар ва ҳокимият вакиллари органлари ҳамда сайловчилар ташаббуслор қурулари депутатлик фракция ва блоклари, парламентнинг қўмита ва комиссиялари, қўллаб депутатлар ва мамлакатимиз фуқаролари томонидан билдирилди. Тақлиф ҳар томонлама муҳокама этилгандан сўнг Олий Мажлис Кенгаши мажлисида маъқулланди. Парламент Раиси сессия мажлислар залида йиғилгандан, аввало, оммавий ахборот воситалари вакилларининг эътиборини шунга қаратдики, давлатимиз раҳбарининг конституциявий ваколати муддатини ўзгартириш тақлифи амалдаги Президент номи билан боғлиқ эмас. Шу боис бу масалани муайян шахс номи билан боғламаслик керак. Унга мустақил Ўзбекистоннинг тараққиётда дахлдор умумдавлат миқёсидаги муҳим масала сифатида қарамолқозим.

Олий Мажлис Кенгашининг номидан ва унинг топширигига биноан Э.Халилов депутатлар муҳокамасига икки палатани парламентнинг шакллантириш ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг конституциявий ваколати муддатини беш йилдан етти йилга ўзгартириш масалалари бўйича референдум ўтказиш тақлифини ҳавола этди.

Бу тақлифни парламентнинг Матбуот ва ахборот қўмитаси раиси ўринбосари, Ўзбекистон - Миллий тикланиш- демократик партияси раиси И. Ғофуров, Олий Мажлисининг Матбуот ва ахборот қўмитаси раиси У.Хошимов, «Ўзбекистон металлургия комбинати» акционерлик ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори - бошқаруви раиси А.Фармонов, Ўзбекистон Халқ демократик партияси Қашқадарқ вилояти кенгашининг биринчи котиби Ф.Омонов, Олий Мажлисининг Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қўмитаси раиси А.Сайдов қўллаб-қувватлади.

Бу масалаларни муҳокама этиш чоғида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов сўзга чиқди. Давлатимиз раҳбари икки палатани парламентнинг шакллантириш масаласи ҳаётнинг ўзидан, ҳокимият тармоқларини аниқ аксратиш асосида миллий давлатчилик институтларини янада мустаҳкамлаш заруратидан келиб чиқаётганини таъкидлади. Парламентнинг икки палаталари таркиби қўнунларни яратиш ҳараёнининг сифатини, турли ижтимоий-сийсий қўнлар ва алоҳида ҳудудлар манфаатлари мувозаанатини таъминлайди.

Ислон Каримов Ўзбекистон Республикаси Президентининг конституциявий ваколати муддатини узайтириш тўғрисида фикр билдирган экан, гап бу ўринда, аввало, айрим шахсларнинг хоҳиш-истагига боғлиқ бўлмаган ҳолда фаолият юрйтиладиган, жамиятимизнинг барқарор ва жадал ривожланишини таъминлайдиган самарали давлат бошқаруви тизимини ташкил этиш ҳақида бораётганини таъкидлади. Фақат халққа таянадиган қўнли ва адолатли ҳокимият элу юрт манфаатлари ва унинг муносиб келажагини қафолатлашга қодир.

Олий Мажлис 2002 йил 27 январда қелгузи чакриқда икки палаталар парламентни шакллантириш ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг конституциявий ваколати муддатини беш йилдан етти йилга ўзгартириш масалалари бўйича референдум ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Ўзбекистон Республикаси молия вазирини М.Нурмуродов Ўзбекистон Республикасининг 2002 йилги Давлат бюджетте лойиҳаси ва Аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган тарзда қўллаб-қувватлашини 2002-2003 йилларга мўлжалланган дастури муҳокамасида Қорақўл тумани ҳокими А.Раҳмонов, Тошкент шаҳрининг Мирзо Улуғбек тумани ҳокими А.Мажинов, Ўзбекистон Республикаси «Пахтабанк» акционерлик тикорат банки бошқаруви раиси К.Тошматов, Оқдарё туманидаги 2-урта мактаб директори Ж.Исроиллов, Тошкент шаҳридаги тез тиббий ёрдам клиник шифохонасининг бош шифокори Т.Миродинлов иштирок этди. Олий Мажлис Ўзбекистон Республикасининг қелгуси йилги Давлат бюджетте ва Аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган тарзда қўллаб-қувватлашини 2002-2003 йилларга мўлжалланган дастурини қабул қилди.

Олий Мажлисининг Саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа масалалари қўмитаси раиси И.Кочмарик депутатлар эътиборига Ўзбекистон Республикасининг Шаҳарсозлик кодекси лойиҳасини тақдим этди. Олий Мажлис Шаҳарсозлик кодекси лойиҳасини биринчи қўшида маъқуллади ва уни умумхалқ муҳокамаси учун оммавий ахборот воситаларида қоёт этиш ҳақида қарор қабул қилди.

Олий Мажлисининг Иқтисодиётни ислох қилиш ва тadbиркорлик қўмитаси раиси М.Умаралиев депутатларга «Хўжалик ширкатлари тўғрисида»ги ва «Масъулияти чекланган ва қўшича масъулияти жамиятлар тўғрисида»ги қўнлар лойиҳаларини тақдим этди. Мазкур қўнлар лойиҳалари муҳокамасида «Совластатга» Ўзбекистон-Италия қўша корхонасининг бош директори А.Мелкумов, Ўзбекистон Республикаси Бош вазирини ўринбосари У.Исмоилов, Олтинсой тумани ҳокими Р.Олимов иштирок этди. Парламент ушбу қўнларни ва уларни жорий этиш тартиби тўғрисидаги қарорларни қабул қилди.

Иккинчи қаҳирқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг еттинчи сессияси ўз ишини давом эттиради.

(Боши 1-бетда)

Конституция ўзбек давлатчилигининг тарихий ривожланиш тажрибасига, халқимизнинг урф-одатлари, маданияти ва аъналарига таянади. Мамлакатимиз Президентини Ислон Каримов Конституция ҳақида сўз юртиб: «... бу Конституция, умумий мазмунидан тортиб оддий бир бандига қадар, Хўжа Аҳмад Яссавий бобомиз даврида, буюк Амир Темур замонидан шаклланган миллий тафаккурни, мукаддас исломий қадриятларни ўзида акс эттиради. Шу қўша замин одамлари кўнлида даустовр бўлган адолат, ҳақиқат, иймон, олижаноблик, бағрикенглик, мардлик, тантлик каби улуг хислатлар бу муборак ҳужжатдан муносиб ўрин олган», деган эди.

Айтиш жоизки, тарихи узоқ ўтмишга бориб тақалувчи ҳоким лавозимининг тикланганлиги Конституцияимизнинг фазиалатлари жумласига қиради. Унда шахсий жавобгарлик таъминлига асосланган миллий давлат бошқаруви тажрибаси мукассамланган. У ижтимоий муаммоларни масъулият билан ҳал этишга қодир, қўнли ҳокимиятга бўлган замонавий эҳтиёжга энг қўн даражада жавоб беради.

Маҳалла тузилмаси ҳам аънавийдир. Бу ноёб тузилма ўз жамоаси аъзоларининг ҳаётини муаммоларини асрлар бўйи ўзини ўзи бошқариш асосида ҳал этган.

Айни чоғда Конституцияимиз қанчалик ўзига хос хусусиятлари билан акриалиб турмасин, унинг дунёдаги бошқа конституцияларга хос бўлган умумий белгилари Ўзбекистоннинг Бош Қўнларини улар билан бир қаторга қўяди. Зеро, Конституция мукаддасида инсон ҳуқуқларига содиқлик, халқаро ҳуқуқнинг умум эътироф этилган қоидалари устуниги ҳақида сўз юртилагани бежиз эмас.

Конституциянинг асосий сийсий аҳамияти шундаки, у суверен давлат - Ўзбекистон Республикаси пайдо бўлганлигини қўнлий йўл билан мустаҳкамлади. Шу тариха халқимизнинг эзгу орзуси рўёбга чиқди, халқимиз ўзининг мустақил давлатини барпо этди.

Давлат суверенитети - бу давлатнинг эркин, ўз ихтиёрига қўша ўзининг ички ва ташқи ишларини бошқа давлатларнинг ҳуқуқлари ва халқаро ҳуқуқнинг умум эътироф этилган нормаларини бирон-бир тарзда бузмасдан ҳал этишга бўлган ҳуқуқидир. Сийсий мустақиллик давлат мустақиллигини белгилөөчи омил бўлиб, у давлатнинг иқтисодий, дипломатик, ҳарбий ва бошқа ҳар қандай мустақиллигининг ҳал қилувчи шарт-шароити ҳисобланади.

Халқ ҳокимиятичилиги, бизнингча, Конституциянинг иккинчи энг муҳим таъминлидир. У давлат суверенитети таъминли билан узвий боғлиқ. Улар бир-бирини тўлдирлади. Агар давлат халқ иродасини ифода этиб, унинг манфаатларига хизмат қилса, давлат ҳокимияти - суверенитетнинг ифодалөөчиридир.

«Халқ давлат ҳокимиятининг бирдан-бир манбаидир» - бу асосий демократик таъминли Конституциянинг 7-моддасида мустаҳкамлаб қўйилган. Халқ ўз ҳокимиятини ҳам бевосита, ҳам ўзи сайлаган давлат органлари орқали рўёбга чиқаради. Давлат ҳокимияти халқ манфаатларини қўллаб амалга оширилади. Халқ сайловлар орқали вакиллик ҳоки-

мияти органларини шакллантиради, мамлакат Президентини сайлайди, умумхалқ муҳокамаси ва референдумлар орқали давлат ишларини бошқаришда, қўнларни қабул қилишда иштирок этади. Ўзбекистон халқи номидан фақат у сайлаган Олий Мажлис ва Президент иш олиб бориши мумкин. Мамлакатимизда давлат ҳокимияти Конституция ҳамда унинг асосида қабул қилинган қўнлар ваколат берган идоралар томонидангина амалга оширилади. Давлат ҳокимияти ваколатларини ўзлаштириш, ҳокимият идоралари фаолиятини Конституцияда назарда тутилмаган тартибда тўхтатиб қўйиш ёки тугатиш, ҳокимиятнинг янги ва мувоизий таркибларини тузиш Конституцияга хилоф ҳисобланади ва қўнунга биноан жавобгар-

КОНСТИТУЦИЯМИЗ - ФАХРИМИЗ

ликка тортишга асос бўлади.

Кейинги муҳим конституциявий таъминли - ҳокимиятлар бўлиниши таъминли бўлиб, у жаҳон амалиётда синовдан ўтган ўзаро посончилар тизимидан фойдаланилган ҳолда давлат механизми демократиклигининг қафолати бўлиб хизмат қилади. Бунда Ўзбекистон Республикасининг Президентини давлат бошлиғи сифатида республика олий ҳокимияти ва бошқаруви органларининг ўзаро баҳам-жихат ишлашини таъминлайди.

Мамлакатимиз Бош Қўнларини амал қилиб турган тўққиз йил биз танлаган ижтимоий ривожланиш йўли нақадар тўғрилигини кўрсатди. 1989 йилдан сўнг ва мустақиллик эълон қилингандан кейин юртимизда шундай катта ўзгаришлар содир бўлдики, бунинг учун бошқа бир даврда ўнлаб йиллар лозим бўлур эди. Ўзбекистон Республикасининг Президентини Ислон Каримов раҳнамолигида мамлакат сийсий ҳаёти, давлат ва ижтимоий қурилишини демократизлаштиришга, иқтисодий соҳани эркинлаштиришга қаратилган мустақил ривожланиш дастури ишлаб чиқилди ва ишчил амалга ошириляпти.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, мамлакатимизда амалга ошириляётган кенг қамровли ислохотларнинг беш мақсади инсон ҳаёти ва фаолиятининг барча соҳаларини ривожлантиришдан иборат бўлиб, ижтимоий тараққиёт марказида инсон омили туради. Юртимизда инсонга муносиб турмуш тарзи ва иш шaroитларини яратиб бериш, унинг саломатлигини таъминлаш, соғлом ва маънавий барқарол ёш авлодини тарбиялаш энг муҳим конституциявий вазифалардан биридир.

Бозор муносабатларига ўтиш, мустақил миллий иқтисодиётни яратиш стратегиясига беш таъминли асос қилиб олинган. Булар: иқтисодиётнинг мафқурадан холи бўлиши, давлатнинг тартибга солувчилик роли, Конституция ва қўнларларнинг устуниги, қўнли

ижтимоий сийёсат, бозор иқтисодиётига тартиқли асосда ва босқичма-босқич ўтишдан иборат.

Ҳақиқий мулкдорлар синфини шакллантириш, ички ва ҳуссий тадбиркорликни рағбатлантириш, қимматли қўнлар бозорини вуқудга келтириш концепцияси ислохотларнинг стратегик вазифаси этиб белгиланган. Иқтисодиётдаги таркибий ўзгаришлар иқтисодий мустақиллик, иқтисодий ўсишнинг таъминланиши учун шарт-шароит яратди.

Биз мустақиллик йилларида, нималарга эришганимизни, ижтимоий-сийсий ҳаётда, одамлар онгида қандай ўзгаришлар содир бўлганлигини аниқлаш учун ўтмишдан бизга қандай мерос қолганлигини эслашимиз ке-

ҳида эътибор қаратилди.

Конституцияимизнинг тўғридан-тўғри амал қилиш таъминли - инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини суд орқали ҳимоя қилиш учун катта аҳамиятга эга бўлиб, улар юртимизнинг бутун ҳудудида тўғридан-тўғри амал қилади. Судлар эса низоларни ҳал қилиш чоғида уларнинг тўла-тўқис қўнланилишини таъминлашлари шарт.

Республикаимизда қўнлар, бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар мамлакат Конституциясига мос бўлмоғи лозим. Бу таъминли давлат ҳокимияти бутун тизимининг фаолияти орқали, аввало, Конституциявий суд томонидан таъминланмоқда.

Конституциявий суд қўнлар ва бошқа ҳуқуқий ҳужжатларнинг Конституцияга мослигини аниқлайди, бинобарин, фуқаронинг ҳуқуқлари ва эркинликларини қўнланилган ёки қўнланилиши мумкин бўлган Конституцияга хилоф қўнун билан бузилишдан ҳимоя қилади.

Фуқаронинг ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилиш Конституциявий суд томонидан Бош Қўнумиз ва қўнларимизнинг нормаларига расийий шаҳр бериш орқали ҳам амалга оширилади. Бунда у, аввало, инсон ва фуқаро ҳуқуқлари, эркинликлари устуворлигига таянади. Бу, хусусан, Конституциявий суд фаолияти Бош Қўнунга содиқлик, мустақиллик, коллегиялик, ошқоралик, беғаразлик ва судьялар ҳуқуқларининг тенглиги таъминлиларига асосланиши туфайли таъминланади. Бу ўринда шуни қайд этиш керакки, Конституциявий суд бошқа судларга (умумий ёки хўжалик судларига) қараганда қамроқ қарорлар чиқаради, лекин у қабул қилган қарорлар бир вақтинчи ўзида минглаб кишиларнинг манфаатларига дахлдор бўлади.

Конституцияимиз жуда катта маънавий, ахлоқий салоҳиятга эга. Бу унинг истисносиз барча нормалари ва қоидаларида ўз ифодасини топган. Қўнунлиқ, қўнун олдидан тенглик таъминлилари, миллий давлатчиликни қуришнинг демократик асосларини белгилөөчи ижтимоий, сийсий ҳуқуқлар ва эркинликларини, фуқаронинг жамият олдидан, давлатнинг фуқаро олдидан мажбуриятларини ўз ичига олган нормалар юксак маънавий қадриятлар қарор топишига, миллий мафқура шаклланишига қяндан қўмаклашди. Конституция ёшларни бой маданият меросига, тарихий аъналарга, умуминсоний қадриятларга ҳурмат, мустақиллик қўнларига садоқат руҳида тарбиялайди.

Пировардида шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, Президентимиз ташаббуслор ва яратувиш бўлган, давлатни давлат, миллатни миллат сифатида бутун дунёга танитган ҳаётбахш Қўнумоимиз жамиятимиздаги барқарорлик ва бунёдкорлигининг бош қафолатидир.

Баҳодир ЭШОНОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Конституциявий суди раиси
(ЎЗА)

АЗИЗ, МЎЪЖАЗ ҚЎРҒОН

Оила жамиятнинг асосий бўғинидир ҳамда жамият ва давлат муҳофазасида бўлиш ҳуқуқига эга. (Ўзбекистон Конституцияси, XIV боб 63-модда)

Оила... Кўнглингизга ёруғлик тушиди. Юрагингизнинг энг тубидаги умидларингиз ҳам талпиниб қўйди. Бу беҳиз эмас.

Дехоннинг гапини эшитгансиз, айтди: "Болалар учун юртимиз. Рузгорни тебратялмиз. Шулар соғ-омон бўлса, бизнинг бойлигимиз шулар... Катта-кичик раҳбар ҳам, етук олим ҳам гоҳо юрагини очади: "Болалар учун-да бари... Шуларнинг деб, тиним билмаймиз. Еламиз-югураемиз. Умрининг ўтиб кетаётганини ҳам билмай қолар экан, одам..."

Биз ўрганиб қолганмиз. Гурунг қилганда қотбадгай қилиб гапирмаймиз. Одий қилиб айтмай: "Болалар учун-да..." Шу сўзда оила, хотин, ота-она, болалар, неваралар... ҳаммаси ҳам. Катта ташвиш бу. Лекин бу ҳақда доим ҳам чуқур ўйлаб-ёғармаймиз. Рузгор-да... деб қўямиз. Аслида-чи? Оила - жамиятнинг устуни. Оила - ҳаётнинг пойдевори. Ҳаётинингдан ўтказинг-а, қаердадир дарз кетган деворни кўрдингиз, қўп утмади, улан-уй ҳам ёрилиб кетди. Пойдевор ёрилдики, улкан бинго ноубуд бўлади... Пойдевор минг йил турса, уй ҳам минг йил тураверади. Оила пойдевори, дедик. У мустаҳкамми, демек, ҳаётингиз, умрингиз қўзал. Ғузл оилалар туфайли жамият оёдо, урғу фаровон. Фирдавсий ёзади: "Оиласи бахтли одам дунёда бахтлидир".

Оила - мўъжаз Ватан. У нурга тўлса, улкан Ватан ҳам нурга

тўлади. Оилани яхшиликка, гўзалликка тўлдириб туриш керак. Бу осон эмас. Илм ва нурли фикр бўлса, бу қийин ҳам эмас. Оқбой ака Марданақулов деган устозимиз бор. Оқбой ака ҳеч эсимдан чиқмайдиган фикрни айтгандилар: "Келиннингиз шикоят қилиб қолади: "Ўғлингиз яхши ойлик топмаяпти. Оилага бепарво..." Шунда яхши гапиринг: "Келин-инг, баракалла, жанжал қилиб, бақириб эмас, тушуниб, фикр-лар бақиряпсиз. Ўғлимга ту-шунтирмаман, маслаҳат қиламан". Келин хурсанд. Қайнона-си яхши айтиди. Муомала қилди. Келиннинг кўнли яхшиликка тўлди. Эртаси ўғли келади:

ОИЛА

"Ота, келиннингиз менга қўрс гапиряпти..." Ота яна олтин гаплардан айтиди: "Ўрншмай, низолашмай, менга айтдингиз, баракалла, ўғлим. Ана улғай-гиз, фикирингиз ўсибди, келин билан онанг маслаҳатлашади..." Ўғли хурсанд. Кўнли яхшиликка тўлди... Тобора бутун оила яхшиликка тўлиб бо-ляпти. Оила жанжаллар сари эмас, гўзаллик сари, ахиллик, фикрлашиш, ўзаро маслаҳат сари боряпти. "Дунёни гўзаллик кутказди" дегани шу...

Ахил оилалар ҳақида гапир-риш завқли. Бироқ медалнинг, икки томони бор. Гоҳо айрим маҳалла бошлиқларидан эши-тиб қоласиз.

-Эр-хотиннинг жанжали бе-зор қилиб ташлади. Бир қуни бир аёл келди. Эри номининг бир

чети қуйгани учун номни хотинга қаратиб отибди. Бирини "нонқўр" деб гап қайтарган. Унисини "Сен нон пиширишини билмайсан, сендан хотин чиқмайди", деб бақирган. Қайнона жим. Қайнона бепарво. "Дока рўмонинг қуриши-да", деб қўйишган. Келишмөөчиликдан араз, араздан гараз, гараздан жанжал... Маҳаллага келиб ўтиришибди, бир-бирини қўрарга қўзи йўқ... Улар ярашишди. Бир қанча вақт, қанча асаб бузилиши. 3-4 ой ичида болаларнинг тарбияси... "Зарарли гўё" унган пайтда қилиб ташланганда шунчалар бўлмасди...

Оилага катта фикр, салмоқли ақл зарур. Йўқса оила низо ичида қолади. Жанжалликларда бахтиёр, Жиноятлар шундай ерда "ин" қўйди, болалайди. Битта ёмон оила бутун маҳаллага "ёмонлик вирусини" тарқатади. Оилада қанчаларгина "аччиқ ўй" қўқардики, уни гўёли-гда илдири билан суғуриб олиш керак. Оиладаги ақли инсонлар, қўн-қўнлар, маҳалладаги зук-о қўнлар оғоҳ ва ҳушёр бўлиши керак. "Ўз ўзининг ўзини қўри" деган гап жуда чуқур гап. Ватанин қўриқлаш оиладан бошланади...

Зеро, оила мукаддас даргоҳ. Оила жамиятнинг юраги. Шунинг учун ҳам оила Ўзбекистонимиз Конституцияси билан ҳимоя қилинади

Республикамиз халқини,
пахтакорларни, барча
қишлоқ меҳнаткашларини

Конституция куни

билан чин қалбдан,
самимий
муборакбод этамиз.

Бахт ва омад Сизга ҳамиша ёр бўлсин.

Ўзбекистон Республикаси
Ташқи иқтисодий
алоқалар вазирлигининг
“Ўзмарказимпекс” давлат
акциядорлик ташқи савдо
компанияси

700077 Тошкент шаҳри
Буюк ипак йўли кўчаси 75
тел: 68-92-52 68-72-71
68-75-55-факс

АЗИЗ ВАТАНДОШЛАР!

Акциядорлик тижорат

“ПАХТА БАНК”

барча юрtdошларимизни
умумхалқ байрами

КОНСТИТУЦИЯ КУНИ

билан чин дилдан қутлайди.

Конституциямиз
мамлакатимизда демократик
тамойилларни
такомиллаштириш,
Ватанимизнинг
гуллаб-яшнаши,
аҳоли турмуш
фаровонлигини оширишни
кафолатлайди.

Мустақил Ўзбекистонимизнинг иқтисодий
равнақини таъминлаш, унинг буюк
кељажагини бунёд этиш йўлидаги эзгу
ишларингизга муваффақиятлар тилаймиз!

“ПАХТА БАНК” - фаровонлигингиз калитидир!

“ФАРОВОН” ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-САВДО КОМПАНИЯСИ

Ўзбекистон халқини
умумхалқ байрами –

КОНСТИТУЦИЯ КУНИ

билан самимий қутлайди

**Ватанимизда тинчлик
барқарор бўлсин!**

Юртимизга
фаровонлик,
эзгу ишларимизнинг
давомчилари -
ворислари бўлмиш
фарзандларимизга
бахт-саодат
тилаймиз!

“Ўзпахтасаноат” уюшмаси

унинг таркибидаги вилоятлар бирлашмалари, пахта тозалаш корхоналари ва бошқа ташкилотларнинг меҳнат жамоалари

мамлакатимиз халқини
Конституция кун
билан муборакбод этадилар.

Ўзбекистон - келажаги
буюк давлат!

Барча эркинликларимиз,
ҳуқуқларимиз, фаровон
турмушимизнинг пойдевори
ҳисобланган ва улар тўла
кафолатланган Асосий
Қонунимиз байрами
арафасида барча
ватандошларимизга сўхат-
саломатлик, бахт-иқбол
ҳамда келгуси ишларига
рибож тилаймиз!

АСОСИЙ ҚОНУН - БАРҚАРОР ТАРАҚҚИЁТ, ҲАҚ-ҲУҚУҚИМИЗ, ФАРОВОНЛИГИМИЗ КАФОЛАТИ

“Қорақалпоқпахтасаноаттаъминот”
бирлашмаси таркибидаги барча меҳнат
жамоалари Ўзбекистон халқини
мамлакатимиз Асосий қонуни -

**Конституция қабул
қилинганлигининг тўққиз
йиллиги муносабати билан
самимий табриклайди.**

Мустақилликни мустаҳкамлаш учун
астойдил интилаётган Ватандошларга
чин дилдан сўхат-саломатлик, тинчлик-
хотиржамлик тилаймиз.

АЙЁМ МУБОРАК!

“Ўздонмаҳсулот” давлат акциядорлик корпорацияси
тизимидаги корхона ва ташкилотларнинг меҳнат
жамоалари мамлакатимиз фуқароларини

**Умумхалқ байрами - Ўзбекистон
Республикаси Конституцияси
кун** муносабати билан чин
кўнгилдан табриклайдилар.

Бахтимиз Қомусининг ҳаётбахш зиёсидан, ҳақ-
ҳуқуқидан, кафолатларидан барча юртдошларимиз
баҳраманд бўлаверсинлар.

(Боши 1-бетда)

Бундан давлатимиз ҳам манфаатдор, ўзларининг ҳам рўзғори бут, даромади яхши. Шўнинг учун ҳозир туманимизда фермерлар-

ни "бойбувалар" деб бекорга айтишмайди.

Маълумки, қишлоқ ҳўжалигида иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш республика-мизда иқтисодий юксалишни таъминлашда муҳим ўрин тутди. Жумладан, "Фермер ҳўжалиги тўғрисида"ги Қонуннинг қабул қилиниши ҳам ислохотларни амалга ошириш учун мустаҳкам ҳўқуқий асосни яратди. Натижада, деҳқон ва фермер ҳўжаликларини ташкил этишга кенг йўл очилди. Ер билан тиллаша олишга қодир ҳақиқий деҳқонлар учун жуда катта имконият яратилди.

Бугунги кунда туманда 106 та фермер ҳўжалиги фаолият кўрсатмоқда. Улар ихтиёридаги ер майдони 1108 гектарни ташкил қилади. Шундан 32 та фермер ҳўжалиги чорвачилик соҳасида фаолият юритаётган.

Маълумки, Қўрай тумани асосан сабзавотчилик, боғдорчилик ва узумчиликка ихтисослаштирилган. Фермер ҳўжаликлари ҳам ўтган йили 7044 тонна полз ва сабзавот маҳсулотлари етиштириб эл дастурхонининг тўкин бўлишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшди. Чорвадор фермерлар эса 782 тонна сўт, 257 тонна гўшт етиштириб берди.

Туманда бугунги кунда истиқболли йўлга чиқиб олган ўнлаб фермерлар бор. Масалан, байтўғронлик Қўрбон Ҳожиёв вилоят деҳқон-фермерларининг "Ташаббус" танловида биринчи ўринни олди.

Шўнингдек, деҳқончилик йўналишидаги "Азизжон" фермер ҳўжалигидаги иссиқхоналарда нҳиятда мўл ҳосил етиштирилмоқда. "Душамов Қўрилтой" фермер ҳўжалиги эса боғдорчиликда жуда катта муваффақиятларни қўлга киритаётган.

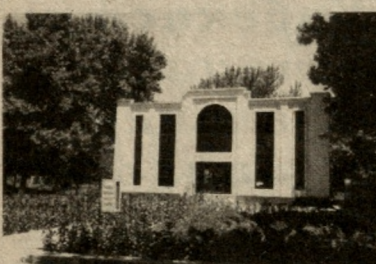
ЖАҲОН САРИ ЮЗ

Фақат хомашё етиштириш билан чекланиб қолган мамлакатнинг аҳоли қандай бўлишини яқин ўтмиш таърибасидан яхши биламиз. Истиқлол берган имкониятими бор, иқтидор ва салоҳиятда ҳам ҳеч кимдан кам жойимиз йўқ. Демак, фақат ташаббус ва тadbиркорлик орқали жаҳонга юз тўтишимиз мумкин. Дунё мамлакатларининг истиқболли таърибаларини ўрганиш, улар билан ҳамкорликда иш олиб бориш заруратини ҳаётнинг ўзи кўрсатмоқда.

Бу ўринда Қўрай туманида залворли қадамлар ташланмоқда. Ҳозирги кунда туманда ўттиздан ортқ қўшма корхоналар фаолият юритмоқда. Қўрайликлар Исроил, Туркия, Германия, Жанубий Корея, Руминия, Россия каби тараққий этган ўнлаб давлатларнинг ишбилармон доиралари билан ҳамкорлик қилишяпти. "Роҳат ОТАЖ", "Янги Тошкент консерва ОТАЖ", "Макс Ҳўросан ЛТД", "Бўжор корпорейшн", "Тибтехника", "Кетгут-сил", "Ултима", "Ҳоди-Арқ" ва бошқа шу каби корхоналар жаҳон андозаларига мос, рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариб, мамлакатимиз иқтисодиётини мустаҳкамлашга ўзларининг муносиб улушини қўшмоқдалар. Туманда экспорт қилинадиган маҳсулотлар ҳажми йилдан-йилга ортиб бормоқда.

Тумандаги "Медиз" қўшма корхонаси ишлаб чиқараётган тиббий техника, дори-дармонларга хорижда ҳам талабдорлар қўпайиб бормоқда. "Акмал-Лазиз" корхонаси эса чет эл технологияси асосида дунё андозаларига жавоб берадиган енгил, ихчам қадқолаш идишларини ишлаб чиқаришни йўлга қўйган.

Шўнингдек, "Нур-арт" қўшма корхонаси 20 атмосфера босимига ва 95 даража иссиққа

чидамли пластмасса қувурларни ишлаб чиқара бошлади. Темир қувурларнинг ишлаш шуддати 12 йил бўлган ҳолда пластмасса қувурлар 100 йил хизмат қилади. Агар хорижий ишбилармонлар билан ҳамкорлик шу даражада келса, яқин келажақда дунёнинг қўпайиб мамлакатларида Қўрай тамғаси босилган маҳсулотларни учратиш мумкин.

ОЛИМЛАР ВА ТАЛАБАЛАР ТУМАНИ

Республикаимиздаги бирорта қишлоқ туманида Қўрайдагидек ўқув юртлари ва талабалар сони қўп бўлмас керак. Жорий йилнинг ўзидagina туманда жойлашган Тошкент давлат аграр университетига 1130 талаба ўқишга қабул қилинди.

Ўз фаолияти давомида ўшбу ўқув юрти 53893 нафар олий маълумотли мутахассисларни тайёрлади. Ўзбекистонда ўшбу ўқув даргоҳида тайёрланган мутахассислар ишламаётган бирорта йирик қишлоқ ҳўжалиги мусасасаси, илмий ташкилот, олий ўқув юрти, қишлоқ ҳўжалиги ташкилотларини топиш қийин. Университетнинг таълим тизимида Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурининг ақунла-наётган биринчи босқичи жа-раёнида ўз тасарруфидига гимназия, академик лицей, касб-хўнар коллежида ўқитишнинг замонавий дастурлари жорий қилинди. Тўлиқ жиҳоз ва ўқув техника воситалари билан таъминланди.

Бундан ташқари туман ҳудудида нафақат республикаимизда, балки бутун Марказий Осиёда ва МДҲда ягона бўлган бир қанча ил-

маданий-маиший хизмат тармоқлари қўриб битказилаётган. Эски йўллар таъмирланиб, кенг ва раvon йўллар қўрилмоқда. Кейинги йилларда Тошкент – Чирчиқ магистрал йўли тўбдан таъмирланиб, кенгайтирилди.

Мустақиллик йилларида туман аҳолиси-ни тоза ичимлик суви билан таъминлаш бўйича кенг қўламли ишлар амалга оширилди. Шу кунга қадар 50 километрдан ор-тиқ қувурлар тортилиб, ичимлик суви билан таъминланди. 101 километр газ қувурлари тортилиб, аҳоли яшаш жойларининг 98,2 фоизи тўлиқ газлаш-тирилди.

Қўрилиш ва ободончи-лик соҳасида қўрайлик-ларнинг бир ташаббусини қўллаб-қувватлаш керак. Яъни қўпгина қўрилиш иш-лари хашар йўли ва оталиқ ташкилотларнинг кучи бил-лан амалга оширилмоқда. Чўнончи, хашар йўли билан 5 та мактаб қўрилиб фойда-ланишга топширилди. Ўзи-нинг ортқча маблағини одатда масжидлар қўрили-шига эҳсон қилиб юрган қишлоқ аҳолисида маблағларини мактаб, боғча, йўл, кўприклар қўрилишига ҳам бажонидил сарфламоқдалар.

"Юрт обод бўлиши учун ҳали қўп ишларни қилишимиз керак", дейди қўрайликлар. Ал-

ўтган ойлар давомида тумanning барча ҳудудларида оналик ва болалиқни ижтимоий ҳимоялаш уларнинг саломатлигини мустаҳ-камлаш бўйича масъул мутасадди ташкилот-

лар ва мутахассислар иштирокида аниқ ама-лий ишлар амалга оширилди.

1 июн – "Болалар кўни" муносабати билан 200 нафар ногирон ва кам таъминланган оила фарзандларига совғалар тарқатилди ва улар-нинг ҳолидан доимий равишда хабар олиб турилди. Жорий йилнинг шу давригача тўғиш ёшидаги 37102 нафар аёллардан 27066 таси тиббий қўриқдан ўтказилди.

Аёли эъзозланган юрда жасур, танти, мард ўғлонлар вояга етади, дейишади. Қў-рай туманида ҳам аёллар эъзоз топаётганлиги авваламбор халқ турмуш даражасининг юкс-али бораётганлигида, қўрайликларнинг тadb-биркор ва ташаббускорлигидандир.

Истиқлол бизга нима берди? Агар сиз шу савол билан исталган қўрайликка мурожа-ат қилсангиз, жуда жўли ва тўғри жавобини эшитасиз. Авваламбор улар "Ўн йил аввал Қўрайга келганимиз?", дейишади. Сўнгра эса истиқлол бизга қўп нарсани берди, дейи-шади. Қадриятларимиз тикланди, юртимиз обод бўлди, дастурхонимиз мўл ризқимиз тўкс бўлди.

Туманимизнинг исталган гўшасига боринг ва истиқлол берган имкониятларга исталганча шoҳид бўлинг. Бу ҳали ҳаммаси эмас. Бизлар эртага бугунгиданда зўрроқ иморатлар кура-миз, бугунгиданда кўпроқ мўл-кўлчиликни яратамиз, дейишади.

ДАСТУРХОН КўРКИ

Туманда қишлоқ ҳўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириб, доврўғи юртга танилган ҳўжаликлар, жуда бой таърибага эга бўлган миришкор деҳқонлар бор.

Сабзавотчиликка ихтисослаштирилган "Лимончилик" ширкат ҳўжалиги ҳам эл дастур-хонини тўкин қилишга муносиб ҳисса қўшиб келаётган ҳўжаликлардан.

Ҳўжаликда асосий сабзавот экинлари ис-сиқхоналарда етиштирилади. Бу дегани, қиш-да ҳам аҳолини янги узилган помидор, бод-ринг ва турли резаворлар билан баҳраманд қилиш демакдир.

Маълумки, иссиқхонада деҳқончилик қилиш нҳиятда мураккаб ва нозик.

–Озгина эътиборсизлик ёки экинни парва-ришлашдаги кичик хатолик ҳам жиддий оқибатларга олиб келиши мумкин, – дейди, ширкат ҳўжалиги бошқаруви раиси Манноп Юсупов. – Оқибатда экин талафот қўради. Бу эса ўз ўрнида деҳқонга катта микдорда мод-дий зарар келтириши мумкин.

Лекин бизда ўз ишини пухта биладиган моҳир миришкорлар ишлашади. Ўшаларнинг саъй-ҳаракатлари тўғрисида ҳозирги кунга-ча иссиқхоналарда режадаги 800 тонна ўрнига 850 тонна маҳсулот етиштирдик.

Ҳўжаликда очик майдонда ҳам сабзавот ва полз маҳсулотлари етиштирилади.

Қўрай туманининг баҳаволиги, замини-

нинг саҳилиги, деҳқончилик учун қўлай шароит мавжудлиги бу ерда ишловчилар учун ҳам омад, ҳам имконият. Шўнинг учун бўлса керак, ҳар йили режалар ортиги бил-лан адо этилади. Натижада деҳқоннинг қўчимчи мой устида. Бўни ҳўжаликда ишлов-чиларнинг даромади ҳам исботлаб туриб-ди. Ҳўжалик бўйича жорий йилда 111 мил-лион сўм умумий даромад қилинган. Йил якунида ўттиз миллион сўм соф даромад олиш қўпайибди. Ҳар бир ишловчининг ўртача ойлик иш ҳақи 40-50 минг сўмни ташкил этаётган.

Меҳнатдан келса бойлик, турмуш бўлар чиройлик, деб бежиз айтишмаган. Ҳўжаликда маҳсулот ишлаб чиқариш микдорининг қўпайиши, даромаднинг юксалиши кишилар-нинг турмуш тарзининг ижобий томонга ях-шиланишига ёрдам бериши билан бирга, қишлоқларнинг ободончилигини кўтаришга ҳам имкон яратаётган.

Ҳанифа ШАМШИЕВА

лар, 450 ўринли мактаб ҳамда болалар боғчаларини ҳам оталиққа олганимиз. Олти кишига мамлакатимизнинг турли чеккаларидаги санато-рий ва қурутларга йўллан-малар бердик. Ёшлар тарби-ясига алоҳида эътибор қаратганимиз. Кутубхона, клуб, спорт шаҳарчаси, бил-лиардхона, стадион улар хиз-матиди.

Хуллас, "Ўзбекистон" шир-кат ҳўжалигининг бугунги қиёфаси шаҳарникидан қўлишмайди. Шўни алоҳида таъкидлаш жоизки, бу ердаги йўллар ҳам равонлиги билан алоҳида ажралиб туради. Му-ҳими, кейинги йилларда ҳўжалик аҳли онгида ҳам ерга бўлган муносабат тўбдан ўзгарган. Бу ерда ҳар ким ўз аравасини ўзи тортади.

Ҳали қиладиган ишларимиз қўп, – дейди Иштиёр Наимов. – Одамларнинг янада яхши яшашлари учун ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб, янада қў-ғайрат билан меҳнат қилиши-ми керак. Зеро, эртанги куним-из бугунгиданга да фаровонроқ бўлиши учун бор имкониятла-римизни ишга соламиз.

Исоқ САТТОРОВ

мий-текшириш институтлари, тадқиқот мар-казлари маскан топган. Шўнингдек, туман ҳуду-дида Тошкент давлат аграр университети, 1 та техникум, 3 та коллеж, хўнар-техника билим юрти, 3 та лицей мавжуд бўлиб, бу ўқув даргоҳ-ларида жами 11000 талаба билим олмақда. Бундан ташқари Қўрай туманида "Ўзбекгео-физика" ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент гидрогеология экспедицияси ва бошқалар кат-та илмий изланишлар олиб бормоқда.

Бу ердаги илмий институтлар ва тадқиқот марказлари республикаимизда илмий салоҳият-нинг юксалишига ўзларининг салмоқли ҳисса-сини қўшиб келаётган. Улар томонидан олиб борилаётган илмий изланишлар, юзага келган кашфиётлар мамлакатимизда халқ ҳўжалиги-нинг юксалишига муносиб улуш бўлиб қўшил-моқда.

ГУЗАРЛИ ЖОЙ – ГўЗАЛ ЖОЙ

–Озод юртнинг ҳар бир маскани обод бўлмоғи керак, – дейди биз билан суҳбатда туман ҳокими Саидхўжа Тошхўжаев. – Бўнинг учун туманимиз меҳнат-кашшлари ҳам қўрилиш ва ободончилик ишларига катта аҳамият бериш-моқда. Мустақиллик йилларида туман қиш-лоқлари таниб бўлмас даражада ўзгариб, ҳақиқий шаҳар тусини олаётган. Қўрилаётган иншоотларда шарқона ва замонавий метьор-чилик усуллари уйғунлашиб бораётган.

"Гузарли жой – гўзал жой", дейишади. Кейинги йилларда Байтўғрон, Ёнарик, Қў-рай, Дўрмон, Чинобод, Ўнгқўрғон қишлоқлари-да, Қўрай ва Салар шаҳарчаларида бир-бири-дан чиройли гузарлар, хотира майдонлари пай-до бўлди. Қўрайликлар вилоятда биринчилар-дан бўлиб кўчалар четига гуллар экишни бош-лаб берди.

Туманда ҳар йили янги-янги турар жойлар, биламиздаги масъулиятни сидқидилдан адо этадилар. 1012 гектар экин еримизнинг ҳаммасини 70-80 гектардан ширкатчиларга бўлиб бер-ганмиз. Ҳар бир ширкатда етиштирилган маҳсулотни-нинг режадан ошкчаси уларнинг ўзларига қолаётган. 455 гектар ерда галла парва-ришлаб, режани зиёдаси бил-лан баҳардик. 544 гектар ерга пахта эккан эдик. Шу йил 1 сентябр кўни бу борадаги режани уддаладик. Ширкат-чиларнинг ёғ заводлари бил-лан шартномалари бор. Ше-лўха, шрот, пахта ёғини энг арзон нархларда олишадик.

Бу йил ширкатчиларимиз-га 65 тонна галла мукофот тариқасида, 146 тонна галла арзон нархларда иш хақи-га берилди. Давлатга эса режа-га қўшимча яна 226 тонна сара дон топширдик. Очиғи, ойма-ой маош, ҳар беш кунда терилган пахта пулини олган-ларидан кейин, полз маҳсу-

батта, шундай бўлади. Чўнки она Ўзбекисто-нимизнинг буюк келажагини яратиш учун ҳар ишга қодирмиз.

ЭЪЗОЗ

Яқинда қўрайлик бир ҳамкасбим шундай деган эди: бу йил топган даромадимиз аёл-ларга сарфланаётган. Қўрай туманида бўл-ганимизда эса дўстимизнинг ҳазилнома айтган бу сўзи замирида катта бир ҳақиқат борлиги-га амин бўлдик.

Маълумки, Президентимиз томонидан 2001 йил "Оналар ва болалар йили" деб эълон қилинган эди. Жорий йилда ўшбу сана му-носабати билан оналик ва болалиқни муҳофа-за қилиш бўйича мамлакатимизда қўпайиб тад-бирлар ўтказилди. Қўрай туманида ҳам шу билан боғлиқ ишлар фақат қоғозда эмас амалда рўёбга чиқарилди. Туманда яхши бир анъана қарор топган. Ҳар йили маълум бир соҳага алоҳида эътибор бериб келинмоқда. "Оналар ва болалар йили" да эса туман ҳоким-лиги бунга қўшимча равишда ўшбу йилни "Ту-манда халқ таълими ва тиббиёт муассасала-рига эътибор йили" деб эълон қилди. Бу мақсад-лар учун фақат ички им-кониятлар ҳисобига 1 миллиард сўмлик қўри-лиш-таъмирлаш ишла-ри амалга оширилди.

Туманда аёллар учун "Аёл ва оила", "Аёл қал-би" ишонч марказлари ишлаб турибди. Яқинда "Она ва бола" мажмуи олиш қўпайибди. Мар-казий шифохона хузу-рида зарур жиҳозлар билан таъмирланган 30 ўринли шошилинч тиббий хизмат кўрсатиш бўлими фаолият кўрсатмоқда. Чинобод қиш-лоғида қўрилиш ҳажми 80 миллион сўмлик бўлган шифохона ишга туширилди.

Туманда "Оналар ва болалар йили" муноса-бати билан "Она ва бола" дўстори ишлаб чиқилган. Шу дастур асосида йил давомида бир мунча ишлар ва тadbбирлар амалга оши-рилди.

ТАРАҚҚИЁТ

Шў пайт ўрта бўйли, кенг гадалли ёшгина йигит ке-либ, биз билан саломлашди. Ҳўжалигимиз раҳбари Иштиёр Наимов шу киши бўлади-лар, дея таништирди бош хисобчи.

Оғида этик, эғнида пахта-ли фудайка кийган бу йигитни зимдан кузата туриб, чиндан ҳам, бугунги ёшларга тараф йўқ, улар ҳар қандай ишни ҳам дўндиришади, деган фикр кенди ҳаелимдан.

"Хорманг, бор бўлинг"дан кейин ҳўжалик раҳбари билан ҳам анча гурунлашдик.

–Режаларни дўндирганла-

ЕТТИ ИКЛИМДАН БИР ШИНГИЛ

МУРОСАГА КЕЛИШДИ

Нихоят, Германиянинг Бонн шаҳрида ўтказилаётган БМТнинг Афғон форумида томонлар муросага келди-лар.

Ўзаро келишувга мувофиқ вақтинчалик бошқарув ҳокими-ятини Хамид Карзай бош-қарадиган бўлди. Шимо-лий Иттифоқ қўмондонла-ридан ҳисобланиш 46 ёшли Карзай айни вақтда Қандаҳорда толибларга қарши жанг олиб бораёт-ти. У 1992-94 йилларда ички ишлар вазири ўрин-босари сифатида иш олиб борган. Шўнингдек, ташқи ишлар вазириликни Абдулло Абдул-ло, ички ишлар вазириликни Юнус Қонуни, мудофаа ишларини эса генерал Муҳаммад Фаҳимжон бошқаради. 22 декабр кўни БМТ Афғонистондаги вақтинчалик ҳокимиятни расман тан олгач, у ишга киришади.

"АЛ-ҚОИДА" ТУГАТИЛМОҚДА

Шимолӣ Иттифоқ вакилининг айтишича, Тора-Бора туманида аксиклотлар кучлар ҳамда "Ал-Қоида" таш-килоти жангарилари ўртасида тўқнашув юз берди.

Иттифоқчилар дала қўмондонларидан Ҳазрат Алининг билдиришича, жангарилар тўқнашув юз берган жойда танкларини қолдириб, ўзлари тоққа яширинганлар. Ҳозирда ўшбу ҳудудда 1200 афроғи-даги "Ал-Қоида" аъзолари паноҳ топган бўлиб, сўнгги 2 кун ичида уларнинг 10 нафари йўқ қилинди. Шўнингдек, АКШ ҳаво қўшинлари ҳам мазкур туман-ни бир неча кундан бўён тинимсиз бомбардимон қилмоқда. Қандаҳорда эса томонлар ўртасида шаҳар учун қакшатгич жанглар кетаяпти.

ТИНЧИМАЁТГАН МОЖАРО

Қуддус марказида юз берган портлаш тўғрисида 3 киши жараҳатланди.

Исроил қўшинлари эса Ҳазо минтақаси ва Йордан дарёсининг Фарбий қирго-ғидаги фаластинликлар объектларига ҳужумни дав-ом эттирмоқдалар. Расмий Тел-Авивнинг билдириши-ча, бу ҳаракатлар Ёсир Аро-фат ҳамда мухторият раҳба-рийига тўғридан-тўғри босим ўтказиш бўлиб, қачонки исроил-ликларга исроилан ҳужум уюштирилшарга чек қўйилмагунга қадар у ҳам тўхтатилмайд.

Ёсир Арофат эса Ариэл Шаронни тинчлик жараёнларини хоҳламаслиқда ва терроризмга қарши курашда унга ёрдам беришни истамаётганлигида айблади.

"МЕРСЕДЕС" ВАКИЛИНИНГ ТАҚДИРИ

Яман давлатида жангарилар томонидан гаровга олинган Германия фуқаросини қўтарариш учун қилин-ган урушнинг вақтида 5 киши ҳалок бўлди ва 10 киши жараҳатланди.

Ҳукумат армияси ва полицияси Сарвах қишлоғида жангари-ларни қамал қилишмоқчи бўлганида жиноятчилар пулемёт ва гранатомётлар билан қаршилик кўрсатганлар. Маълумотларга кўра, "Мерседес" компанияси филиалининг техник бўлими бошлиғи 54 ёшли Карл Леннерт 28 ноябрдан 29 ноябрга ўтар кечаси ўғирлаб кетилган бўлиб, озод этилиши учун ўғирлар 200 минг АКШ доллари талаб этмоқдалар. Шўнингдек, мамла-катда жорий йилнинг ўзида 11 нафар хорижлик ўғирлаб кетилган бўлиб, уларнинг учтаси немислардир.

ИНТЕРНЕТ ХАБОРЛАРИ АСОСИДА А. КАМОЛОВ тайёрлади.

ҚИСКА САТРАПЛАР

НЬО-ЙОРК. БМТ Хавфсизлик кенгаши Бонн анжуманида имзоланган битимни маъқуллади. Энди Афғонистондаги барча сийёс қўчалар анжуманда эришилган келишувлар асосида мамлакатда тинчликни мустаҳкамлаш ҳамда иқтисодиётни тиклашда фаол иштирок этмоғи лозим. БМТ бу ишда ўз ёрдамини аямаслигини билдирмоқда.

ТЕХРОН. Эрон президенти Муҳаммад Ҳотамий Исроил-нинг Фаластинга нисбатан босқинчилик ҳаракатларини қоралаб, халқро ҳамжамиятни фаластинликларни ҳимоя қилишга қачқирди. У Исроил конференцияси ташкилотига аъзо давлатлар вакиллари иштирокида Яқин Шарқ маса-ласида шошилинч мажлис ўтказиш лозим, деган фикрда.

ВАШИНГТОН. Хорижий сафарда юрган АКШ давлат ко-тиби Колин Пауэлл Афғонистонга махсус вакил сифатида Жеймс Доббинснинг жўнатаганини маълум қилди. У ўз ўрин-босари Ричард Армитажга Афғонистоннинг янги маъмури-яти бошлиғи Хамид Карзай ҳукуматига молиявий ёрдам кўрсатиш чораларини қўриш ҳақида кўрсатма ҳам берди.

АФИНА. Россия президенти Владимир Путин расмий таъриф билан Грецияга келди. У мазкур мамлакат раҳба-рияти билан учрашувлар ўтказди. Музокараларда икки давлат ўртасида ҳар томонлама алоқаларни ривожланти-риш, Болкон минтақасида тинчлик ва барқарорликни му-стаҳкамлаш масалалари муҳокама қилинади. Учрашувлар якунида бир неча ҳужжат имзоланиши қўпайибди.

КОЛОМБО. Шри-Ланкада парламент сайлови арафаси-да зарур хавфсизлик чоралари қўрилган бўлишига қара-май, бир неча участкада отишма рўй берди. Натижада 12 киши ҳалок бўлди. Хабарларга қараганда, қўрбон бўлган-ларнинг қўпчилигини мухолиф партия вакиллари ташкил қиладди. Ҳусусан, Шри-Ланка мусулмонлари конгресси партияси раҳбари Рауф Ҳаким олти нафар сафдоши билан машинада сайлов участкасига кетаётганида номаълум жиноятчилар томонидан отиб ўлдирилган.

МАНИЛА. Филиппин президенти Глория Макапагал Ар-ройо АКШ ҳукуматидан Моро миллий озодлик фронт-и ёснчи гуруҳи раҳбари Нура Мисуарини халқро фторти-чилар рўқсатиға қиритишни сўради. У мамлакат жанубида-ги "Абу Сайёб" жиноий тўдаси билан яқин алоқада. Кола-верса, бу гуруҳни халқро террорчи Усома бин Лудин молиявий жиҳатдан таъминлаб тургани барчага маълум, деди президент.

БЕРЛИН. Германия ҳукумати келаси йилнинг 22 сентяб-рида мамлакатда парламент сайлови ўтказишга қарор қилди. Бу қарор президент Йоханнес Рау томонидан тас-дикланиши лозим.

(ЎЗА)

БАРХАНЛАРДА ЯШИЛ МАЪВО

Қирмизи уфққа қадал-ган автомобил йўлидан баланд тепаликка кўта-рилгач, кўз ўнгимизда "оппоқ қалъа" намойён бўлди.

Бу –ўзининг гаройиб во-қ

ДУШАНБА, 10

«Ўзбекистон» телеканал
5.30 «Рамазон тухфаси».
5.50 «Қоядаги расмлар». Теле-
фильм.
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»

8.00-8.45 «Тахлилнома».
8.45, 17.55 ТВ маркет.
8.50 «Ўзбектелефильм» на-
мойиши: «Ўзбекистон табиа-
ти», «Қушлар».
9.25, 12.35 ТВ метео.
9.30 «Рокки ва унинг дўстла-
ри». Мультсериал.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Ян-
гилликлар
10.05 «Дўстлик» видеоанали.
«Гюна оила».
10.35 «Аёллар тангоси». Бади-
ий фильм.
11.55, 13.55, 16.00 ТВ анонс.
12.05 Ўзбекистон телерадио-
компанияси эстрада симфо-
ни оркестрининг концерти.
12.40 «Менга сўз беринг».
13.10 «Яккама-якка жанг».
Спорт дастури.
13.30 «23,5 даражали бурчак
остида». Телесериал. 48-
қисм.
14.10 «Олтин тож». Телевизи-
он ўйин.
14.35 Кундузги сеанс: «Сабр
қосаки». Бадий фильм.
16.05 «Иш биланга- минг тан-
га». Телетанлов.
16.50 Рамазон тухфаси.
17.10 «Ватан ҳақида қўшиқ».
Бадий - публицистик курсатув.
17.35 «Жаҳон киноси юлдузла-
ри».
18.10 «Оху». Мультфильм.
18.15 «Ўзбекистон фуқароси».
18.30 «Тафсилот».
18.45 «Бахтли воқеа». Телело-
терея.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00
Эълонлар
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртақлари.
20.15 Биржа ва банк хабарла-
ри.
20.30 «Ахборот».
21.05 Ўзбекистон халқ артист-
лари куйлайди.
21.30 «Маънавият» дастури.
22.15 «23,5 даражали бурчак
остида». Телесериал премье-
раси. 49-қисм.
22.40 «Ахборот».
23.15-23.20 Ватан тимсолла-
ри.

«Ёшлар» телеканал

Профилактика муносабати билан душанба, 10 декабр куни «Ёшлар» телеканал кўрсату-
лари соат 14.55да бошланади.
14.55 Кўрсатувлар дастури.
15.00 «Давр» ҳафта ичида.
15.30 Жаҳон жўрофияси.
16.20 Спорт ҳафтаси.
16.35 «Заковат» интеллектуал
ўйини.
17.30 «Янги авлод» почтаси.
«Билангон маслаҳати».
18.00 «Мулъттомоша».
18.15 Ўзбегим кураши.
18.35 Муслиқий лаҳзалар.
18.40 Тафаккур ёлқинлари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 «Давр». Ахборот дасту-
ри.
19.30 Иқтисод-news.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Бир ўлка-ки.
20.00 Муслиқий лаҳзалар.
20.10, 21.00, 22.35 Эълонлар.
20.15 «Бойлик изтироби». Ба-
дий фильм. 1-қисм.
21.05 Ёшлар овози.
21.25 Ватан ҳақида қўшиқ.
21.30 Қишлоқдаги тенгдошим.
21.50 Олтин мерос.
22.00 «Давр». Ахборот дасту-
ри.
22.30 Иқтисод-news.
22.40 «Ҳақиқат чегараси». Те-
лесериал.
23.05 «Ёшлар» телеканалда
спорт: Интерфутбол. Танаф-
фус пайтида.
23.50 «Давр». Ахборот дасту-
ри.
00.50-00.55 «Хайрли тун!»

«Халқаро» телеканал

РЖТ 7.30 - 9.00
15.00-16.00 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИ-
ДЕНИЕСИ
16.00 Кўрсатувлар тартиби.
16.05 «Живз ва Вустер». Сери-
ал.
17.00 «Вести».
17.25 «Яхши-ёмон йигитлар».
Сериал.
18.10 «Бугун оламда». Ахборот
курсатуви.
18.25 М. Евдокимов ҳузурида
меҳмонда.
19.00 «Мени кутгил».
20.00 «Ким миллионер бўлиш-
ни истайди?»
21.00 «Время».

21.35 «ТВ-4да Немис тўлки-
ни».
21.55 «Ўз-ўзига режиссёр».
22.35 «Бугун оламда». Ахборот
курсатуви.
22.50 Кинематограф. «Бугдой-
зорлар оралаб». Бадий
фильм.
24.00 «Ахборот» (рус тилида)
00.25 «Тунингиз осуда
бўлсин!»

СЕШАНБА, 11

«Ўзбекистон» телеканал
5.30 Рамазон тухфаси.
5.50 «Аёл». Телефильм.
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00 - 8.35 «Ахборот».
8.35, 17.55 ТВ-маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
8.55 «Ўзбектелефильм» на-
мойиши: «Олимни забт этган
баҳодир».
9.15, 10.25 ТВ метео.
9.20 «ТВ-клуб».
9.45 «Рокки ва унинг дўстла-
ри». Мультсериал.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Ян-
гилликлар
10.05 Алифбо сабақлари.
10.30 «Кузги марафон». Бади-

ий фильм.
12.05 «Маънавият» дастури.
12.50, 13.55, 14.50 ТВ -анонс.
12.55 «Миттвойлар оиласи».
13.20 Биржа ва банк хабарла-
ри.
13.30 «23, 5 даражали бурчак
остида». Телесериал. 49-
қисм.
14.10 «Ўзбекистон: ХХI аср ёш-
лари».
14.35 Бадий гимнастика
бўйича «Соғлом авлод учун»
Халқаро жамғармаси кубоги
учун I Республика турнири.
14.55 Кундузги сеанс: «Сени
излаб». Телевизион бадий
фильм.
15.30 «Озодлик оҳанглари».
15.50 «Ватанимга хизмат
қиламан».
16.50 Рамазон тухфаси.
17.10 Ўзбекистон халқ артист-
лари куйлайди.
17.35 «Келажакка интилиб».
Телефильм.
18.10 «Орзулар дово».
18.20 Болалар учун. «Кўзум-
чок».
18.40 «Қўшиғимиз, Сизга ар-
мугон».
19.10 «Фермер». Тележурнал.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00
Эълонлар
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртақлари.
20.15 FCN «Ўзбекистон янги-
ликлари» (инглиз тилида)
20.30 «Ахборот».
21.05 «Бугуннинг гапи».
21.25 Ўзбекистонда хизмат
кўрсатган артистлар куйлай-
ди.
21.50 «Ифтихор».
22.15 «Оталар сўзи - аклнинг
кўзи».
23.25 «Ахборот».
24.00-00.05 Ватан тимсолла-
ри.

«Ёшлар» телеканал

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Давр». Ахборот дастури.
9.15 «Мулъттомоша».
9.30 «Янги авлод» почтаси.
«Билангон маслаҳати».
10.00 Бизнес-академия.
10.15 «Жилванмаган Афри-
ка». Хужжатли сериал.
11.00 ТВ-саҳат.
11.20 Мультфильм.
11.40 Эрта сўнган юлдузлар.
11.50 Интерфутбол.
12.35 Ёшлар овози.
13.45 «Ҳақиқат чегараси». Те-
лесериал.
14.10 Автосалтанат.
14.25 «Қусто командасининг
сув ости саргузаштлари». Те-
лесериал.
15.10 Муслиқий лаҳзалар.
15.20 «Бойлик изтироби». Ба-
дий фильм. 1-қисм.
16.05 Кўрсатувлар дастури.
16.10 «Янги авлод» студияси:
«Дунё ва болалар», «Келинг,
танишайлик».
16.40 «Мулъттомоша».
16.55 ТВ-анонс.
17.00 «Денгиз жанги». Телело-
терея.
17.30 Танч.
17.45 Ватан манзаралари.
18.05 Атаптрал.
18.25 Оқшом наволари.
18.35 Дийдор.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 «Давр». Ахборот дасту-
ри.
19.30 Иқтисод-news.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Бир ўлка-ки.
20.00 Муслиқий лаҳзалар.
20.10, 21.00, 22.35 Эълонлар.
20.15 «Бойлик изтироби». Ба-
дий фильм. 1-қисм.
21.05 Ёшлар овози.
21.25 Ватан ҳақида қўшиқ.
21.30 Қишлоқдаги тенгдошим.
21.50 Олтин мерос.
22.00 «Давр». Ахборот дасту-
ри.
22.30 Иқтисод-news.
22.40 «Ҳақиқат чегараси». Те-
лесериал.
23.05 «Ёшлар» телеканалда
спорт дастури.
23.45 «Давр». Ахборот дасту-
ри.
00.00 «Икки минг йилдан
сўнг». Хужжатли сериал.
24.00-00.45 «Хайрли тун!»

«Халқаро» телеканал

РЖТ 7.30 - 9.00
15.00-16.00 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИ-
ДЕНИЕСИ

16.00 Кўрсатувлар тартиби.
16.05 «Живз ва Вустер». Сери-
ал.
17.00 «Вести».
17.25 «Яхши-ёмон йигитлар».
Сериал.
18.10 «Бугун оламда». Ахборот
курсатуви.
18.25 М. Евдокимов ҳузурида
меҳмонда.
19.00 «Мени кутгил».
20.00 «Ким миллионер бўлиш-
ни истайди?»
21.00 «Время».

ЧОРШАНБА, 12

«Ўзбекистон» телеканал
5.30 Рамазон тухфаси.
5.50 «Аналар аллеси». Теле-
фильм.
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00 - 8.35 «Ахборот».
8.35, 17.55 ТВ-маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
8.55 «Ўзбектелефильм» на-
мойиши: «Жаҳонни забт этган
санбат».
9.15, 12.15 ТВ метео.
9.20 «Тиббиёт одимлари».
9.30 «Рокки ва унинг дўстла-
ри». Мультсериал.

10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Ян-
гилликлар
10.05 «Цирк, цирк, цирк».
10.30 «Қонли тош». Бадий
фильм.
11.45 «Қамолот сари».
12.05 «Яхшиликдан фойда
борми?» Мультфильм.
12.20 Х. Расул. «Боши қотган
ошиқлар». Ўзбек Миллий ака-
демик драма театрининг спек-
такли.
13.35, 14.25, 16.25 ТВ анонс.
13.40 «Оламга саҳат». Кино-
курсатув.
14.10 «Фермер». Тележурнал.
14.30 «Остонаси тиллодан».
14.55 Кундузги сеанс: «Гугурт-
га кетиб». Бадий фильм.
16.30 «Бугуннинг гапи».
16.50 Рамазон тухфаси.
17.10 Ўзбекистонда хизмат
кўрсатган артистлар куйлай-
ди.
17.35 Авторалли бўйича Ўзбе-
кистон чемпионати.
18.10 «Болалиқнинг мовий ос-
мони».
18.30 «Аёл дунёни тебратар».
Бадий-публицистик курсатув.
18.45 «Қумсоат».
19.05 «Инсон ва қонун».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00
Эълонлар
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртақлари.
20.15 FCN «Ўзбекистон янги-
ликлари» (инглиз тилида)
20.30 «Ахборот».
21.05 «Таълим тараққиёти».
21.20 Санъат усталарининг
концерти.
21.55 «Парламент вақти».
22.15 «Изтироби». Теленовел-
ла.

22.50 «Ахборот».
23.25-23.30 Ватан тимсолла-
ри.

«Ёшлар» телеканал

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Давр». Ахборот дастури.
9.15 «Мулъттомоша».
9.30 «Янги авлод» студияси:
«Дунё ва болалар», «Келинг,
танишайлик».
10.00 «Давр»-интервью.
10.15 «Жилванмаган Афри-
ка».
11.00 2001йил - Аналар ва бо-
лалар йили. «Фарзандим-жи-
гарбандим».
11.15 Болалар экран «Олтин
занжир».
12.40 Ёшлар овози.
13.00 «Ёшлар» телеканалда
спорт: Теннис.
13.35 Муслиқий лаҳзалар.
13.45 «Ҳақиқат чегараси». Те-
лесериал.
14.10 Ўзбегим кураши.
14.30 «Қусто командасининг
сув ости саргузаштлари». Те-
лесериал.
15.15 Ватан манзаралари.
15.25 Атаптрал.
15.55 «Бойлик изтироби». Ба-
дий фильм. 2-қисм.
16.40 Кўрсатувлар дастури.
16.45 «Янги авлод» студияси:
«Оқ кабутар», «Олтин калит».
17.20 «Мулъттомоша».
17.35 «Мени тушун» Телеўйин.
18.00 Мезон.
18.20 Далил ва шарҳ.
18.35 Оқшом наволари.
18.45 Каталог.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 Иқтисод-news.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Сийрат.
20.00 Спорт-лотто.
20.10 Очил дастурхон.
20.25 Бир жуфт қўшиқ.
20.35, 22.35 Эълонлар.

«Халқаро» телеканал

РЖТ 7.30 - 9.00
15.00-16.00 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИ-
ДЕНИЕСИ
16.00 Кўрсатувлар тартиби.
16.05 «Живз ва Вустер». Сери-
ал.
17.00 «Вести».
17.25 «Яхши-ёмон йигитлар».
Сериал.
18.10 «Бугун оламда». Ахборот
курсатуви.
18.25 М. Евдокимов ҳузурида
меҳмонда.
19.00 «Мени кутгил».
20.00 «Ким миллионер бўлиш-
ни истайди?»
21.00 «Время».

«Халқаро» телеканал

РЖТ 7.30 - 9.00
15.00-16.00 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИ-
ДЕНИЕСИ
16.00 Кўрсатувлар тартиби.
16.05 «Живз ва Вустер». Сери-
ал.
17.00 «Вести».
17.25 «Яхши-ёмон йигитлар».
Сериал.
18.10 «Бугун оламда». Ахборот
курсатуви.
18.25 М. Евдокимов ҳузурида
меҳмонда.
19.00 «Мени кутгил».
20.00 «Ким миллионер бўлиш-
ни истайди?»
21.00 «Время».

«Халқаро» телеканал

РЖТ 7.30 - 9.00
15.00-16.00 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИ-
ДЕНИЕСИ
16.00 Кўрсатувлар тартиби.
16.05 «Живз ва Вустер». Сери-
ал.
17.00 «Вести».
17.25 «Яхши-ёмон йигитлар».
Сериал.
18.10 «Бугун оламда». Ахборот
курсатуви.
18.25 М. Евдокимов ҳузурида
меҳмонда.
19.00 «Мени кутгил».
20.00 «Ким миллионер бўлиш-
ни истайди?»
21.00 «Время».

ПАЙШАНБА, 13

«Ўзбекистон» телеканал
5.30 Рамазон тухфаси.
5.50 «Миздаххон». Теле-
фильм.
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00 - 8.35 «Ахборот».

8.35, 17.55 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
8.55 «Ўзбектелефильм» на-
мойиши: «Номалум Қизилқ-
ум».
9.20, 10.20 ТВ метео.
9.25 «Она ва бола» давлат да-
стури - амалда. «Соғлом авлод
- бу бизнинг келажакимиз».
9.45 «Шумтакалар». Мультсе-
риал.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Ян-
гилликлар
10.05 «Аёл дунёни тебратар».
Бадий-публицистик курсатув.
10.25 «Ўғай она». Бадий
фильм.
11.40 Авторалли бўйича Ўзбе-
кистон чемпионати.
12.05 «Ўч». Видеофильм.
13.05 «Болалиқнинг мовий ос-
мони».
13.25 «Инсон ва қонун».
13.45 «Ринг». Спорт дастури.
14.10 Кундузги сеанс: «Авлиё
Луқанинг қайтиши». Бадий
фильм.
15.40, 16.30 ТВ анонс.
15.45 «Қумсоат».
16.05 «Санъатга баҳида
умр».
16.35 «Депутат».
16.50 Рамазон тухфаси.
17.10 «Жавоҳирлар хазинаси».
17.30 «Харита». Халқаро шарҳ.
17.45 «Нўхат полвон». Мульт-
фильм.
18.10 «Бешбармоқ». Тележур-
нал.
18.30 «Яхши ният». Телелоте-
рея.
19.05 «Имконият».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00
Эълонлар

19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртақлари.
20.15 FCN «Ўзбекистон янги-
ликлари» (инглиз тилида)
20.30 «Ахборот».
21.05 «Сийсат оламида».
21.25 «Ўзбекистон - Ватаним
маним».
21.50 «Саҳна ҳаёти».
22.20 «ТВ-клуб».
22.45 «23, 5 даражали бурчак
остида». Телесериал премье-
раси. 50-қисм.
23.10 «Ахборот».
23.45 - 23.50 Ватан тимсоллари.

«Ёшлар» телеканал

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Давр». Ахборот дастури.
9.15 «Мулъттомоша».
9.30 «Янги авлод» студияси:
«Оқ кабутар», «Олтин калит».
10.00 Спорт-қитъаси.
10.30 Сенинг вақтинг.
10.50 Сийрат.
11.10 «Жули Леско». Бадий
фильм. 1-қисм.
11.55 «Мени тушун» Телеўйин.
12.20 Интерфутбол.
13.55 «Ҳақиқат чегараси». Те-
лесериал.
14.20 Мезон.
14.40 «Қусто командасининг
сув ости саргузаштлари». Те-
лесериал.
15.25 Сифат белгиси.

15.35 «Ы» операцияси ёки Шу-
рининг бошқа саргузаштла-
ри». Бадий фильм.
17.05 Муслиқий лаҳзалар.
17.10 Кўрсатувлар дастури.
17.15 «Мулъттомоша».
17.30 «Янги авлод» студияси:
«Катта танаффус».
17.55 «Учинчи сайёра» маъри-
фий дастури.
18.25 Оқшом наволари.
18.35 Табобат оламида.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 Иқтисод-news.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 «Давр»-интервью.
19.55 «Бойлик изтироби». Ба-
дий фильм. 3-қисм.
20.30, 21.25, 22.35 Эълонлар.
20.35 «Бойлик изтироби». Ба-
дий фильм. 3-қисм.
21.30 Ёшлар овози.
21.50 Олтин мерос.
22.00 «Давр». Ахборот дастури.
22.30 Иқтисод-news.
22.40 «Ҳақиқат чегараси». Те-
лесериал.
23.05 «Ёшлар» телеканалда
спорт: Интерфутбол. Танаф-
фус пайтида.
23.50 «Давр». Ахборот дасту-
ри.
00.50-00.55 Хайрли тун!

«Халқаро» телеканал

15.00-16.00 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИ-
ДЕНИЕСИ
16.00 Кўрсатувлар тартиби.
16.05 «Живз ва Вустер». Сери-
ал.
17.00 «Вести».
17.25 «Яхши-ёмон йигитлар».
Сериал.
18.10 «Бугун оламда». Ахборот
курсатуви.
18.25 М. Евдокимов ҳузурида
меҳмонда.
19.00 «Мени кутгил».
20.00 «Ким миллионер бўлиш-
ни истайди?»
21.00 «Время».

панорамаси».
19.00 «Мухаббат замини». Се-
риал.
20.00 «Бўш халқа». Шоу ўйин.
21.00 «Время».
21.35 «Соккер-клуб».

ҚУШИҚҚА АЙЛАНГАН УМР

(Боши 1-бетда)

Меҳрождидин чин маънода юксак истеъод эгаси. У нафақат санъати, гулдек ҳунари билан ҳам доғру таратган. Унинг қўлида сайкал топан нақшинокор устунлар, эшик-роилар кўплаб хонадонлар кўрғига кўрк қўшиб туради. Шунданми, ён-атрофдагилар Меҳрождидинни чин дилдан эъзозлашади, иззат-ҳурматини жойига қўйишади.

Унинг қўшиқлари ҳар қандай даврага фойз киритади, жон бағишлайди. Шу боис Самарқанд томонларда муҳлислари "Фалончининг тўйига Меҳроҳ келибди" дейишади, ўша ёққа ошиқибди. У ҳушовоз хонанда сифатида элга танилганга ҳам ўн йилдан ошибди.

— Ҳеч эсимдан чиқмайди, — болалик даврини хотирлайди хонанда, — раҳматли бобонинг Сангин ота исмли панжикентлик оғайнилари бўларди. Бизникига тез-тез келиб турарди. У келиши билан маҳалладаги чоллар ҳам бизникига ҳам бўларди. Сангин отанинг бўлбўлдек овози бор эди. У қўшиқни бошлаши билан

давра сув қуйгандек жимиб қоларди. Айниқса, "Самарқанд ушшоғи"ни қўйлаб бошласа, айрим тингловчилар кўз-ёшларини ҳам тийиб туролмасдилар. Шу-шу мен ҳам санъаткор бўлишга қатъий аҳд қилганман.

Бирок, тақдирни қарангки, у ўзи орзу қилганидек, консерваторияда эмас, Самарқанд давлат қишлоқ ҳўжалиги институтида ўқишга мажбур бўлди. Шундай бўлса-да, у санъатдан узоқлашиб кетмади. Дастлаб факультетда, кейинроқ институт қошидаги мусика тўғрали раҳбарлик қилди. Ўша пайтдаёқ нафис қўшиқлари билан санъат илосмандлари озгига тушди. Санъат билан, мусика билан янада

қаттиқроқ боғланди. Янги-янги қўшиқлар яратиб, муҳлислар эътиборига ҳавола этди.

Меҳрождидин тинимсиз изланишда. Элганада кўпроқ манзур бўладиган қўшиқлар устида ишлаётти. Айни фурсатда маъно ва мазмундан йироқ енгил-елли қўшиқлари уч-тўртта ашулса билан ном қозониб, машҳурлик даъво қилаётган "юдузлар" кўпайиб бораётган бир пайтда, чекка-чекка вилоятларда бўлса-да, чин маънода миллий мусикамиз, қўшиқчилигимиз йўлида изланаётган, иқод қилаётган ҳаётларимизнинг борлиги қалбимизга таскин бағишлайди.

Меҳрождидин Шодиев ҳам ана шундай санъаткорлар сафидан ҳақли равишда ўрин олишга лойиқ. Унинг бундан сўнг ҳам янги-янги қўшиқлари билан кўпчиликини ҳушунд этишига, муҳлислар сафини кенгайтиришга, зафарли иқод водийсининг янги-янги ўфқларини забт этишига ишонамиз.

Рустам ЖАББОРОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

ПОЙТАХТДА НУРОТА ЧЕВАРЛАРИ

Хиндистон маданият марказида Ўзбекистон Бадий Академиясининг Навоий вилояти тасвирий ва амалий санъат лицей интернати ўқитувчи ва ўқувчиларининг "Бадий каштачилик санъати" мавзусига бағишланган кўргазмаси ўтказилди.

— Одатда ҳар бир соҳанинг мукамаллашиб боришида, шак-шубҳасиз унинг илк ибтидоий ҳолатлари муҳим ўрин тутади. — деди лицей директори Аминжон Қодиров "Туркистон-пресс" мухбирига. — Бунда қадимий ҳунарга ҳос ворисийлик авлоддан-авлодга ўтиб бораверади. Чунки ҳар бир ҳунарнинг яратувчилари-ю давомчилари бўлади. Шу анъана узлуксиз равишда давом этар экан, миллий қадриятларимиз йўқолмай, ривож топиб бораверади.

Маълумки, ажойиб кашталарнинг асл ижодкорлари хотин-қизлардир. Асрлар давомида улар орасидан етишиб чиққан моҳир чевар сўзачилар бу санъатнинг қадимий анъаналарини ўзлаштириб келишган. Шундай сўзачилардан 200 тасини кўргазмага олиб келганмиз. Буларнинг ҳаммаси аёлларимизнинг игна билан қудуқ қазийдек машаққатли меҳнатлари билан яратилган.

(Боши 1-бетда)

Сўнг бир чети тишланган тўққиз қулча юпанга айланиб деворлар тўрига михланди. Танқир эса яна қанчадан-қанча одамларга ризқ улашаверди.

Қишлоғимизда ёши тўқсондан ошиб кетган бир момо бор эдилар. Кимни дуо қилса "Нондек табаррук бўлгин, болам" дерди. Бир кунги шу момо менга кўнглини очди.

— Очлик йиллари курсин, қизим. Лаваги ейишди, кунжарани, барглари, дарахт илдизларини қайнатиб ейишди, бўлмади. Ҳеч бири бир бурда нон ўрнини босолмади. Одамлар очликдан ҳолсизланиб, баъзилари ўлиб кетишарди. Уйимизда олти киши бемажол бўлиб оч ётди, сўнг бирин-кетин қадо қилишди. Бахтим бор эканки, мен шу кунларгача омон яшадим. Нон узоқ умринг ҳам гарови экан, энди билсам...

Онахоннинг сўзларини тинглаётиб, бошоқлари чайқалиб турган бугдойзор кўз олдимга келди.

Ҳар қаричи олтиндай асралаётган бугдойзор

Ҳар бурдаси олтиндай асралаётган нонлар.

Бугдойнинг нон ҳолига келгунча кетадиган олтин вақтлар!

Ўшанда телеэкранда кўрсатишди: битта машинадаги нон бурдалари қаёққадир олиб кетиляпти. Шағалми, деб ўйлабман, аввал. Йўқ, ахлат ашиқларидан йиғиб олинган нон экан...

Сиз бир кун қишлоққа қайтдингиз. Энг аввал айвон рўпарасига қарадингиз, бир пайтларда қурилган тандир ўрни энди теп-текис эди. Кўнглингиз синиб, акангизга мунгли бокдингиз.

— Энди тандир керакмас ука, ёнимизда новвойона ишлапти, — деди у. Индамадингиз. Лекин, ука қадрдон

жойга бот-бот кўзингиз тушаверди. Юраги қуйса-да, қўллари қуймаган онахоннинг узоқ йиллар нон пиширган эди бу жойда!

Ўша — ҳарбий хизматдалик чоғингизда кўрган тушларингиз ёдингизга тушди. У пайтлар кунлар узун, кунлардан ҳам тунлар узун эди. Қишлоқ соғинчи билан ўхлаб, шу соғинч билан уйғонардингиз. Бир кун уйғонганимиз ё тушингизда, хуллас тандирдан нон узаётган онахонни аниқ-тиниқ кўрддингиз. У бир даста иссиқ нонни сиз томон узаётди, "Болам, тандир нонини

Бир кун оғатлангани ошхонага кирдим. Қўшни столлардан бирида ёши ўтиброк қолган аёл ҳам оғатланарди. У оғат еб бўлган, ўзидан ортиб қолган нон бўлақларини авайлаб териб, сўмқасига сола бошлади. Бунга қўриб ўтирган ён столдаги ўспирин "пик" этиб қулиб юборди. Ана бири эшитарли қилиб "Шу-нақалар одамни уялтиради-да!" деди. Аёл шовша-пиша ўрнидан турди.

Ўшанда индамаганим, ўспиринларга бир оғиз аччиқ сўз айтилмаганим учун ҳануз ўзимни кечиролмаيمان.

Йиллар ўтиб, яна қишлоққа келдингиз. Яп-янги тандирни қўриб чехрангиз очилди. Бир четда чанг босиб ётган енгпўш билан рапидани олиб сиплагингиз. Онахонни олиб сиплагингиз...

Ичи тўла нони билан тандир қизаради, иссиқ нонни бирма-бир узаётган аёлнинг юзлари ҳам қип-қизил. Эركатли қизалогингиз эса тандир ёнидан кетмай чулдирайди:

— Вуй, қўлларингиз қуймаептими, аяжон?

Шунда сиз жавоб қиласиз:

— Йўқ, қизим, оналарнинг қўллари нон ёлғанида қуймайди. Чунки, бу қўллар нон пишироқ учун яратилган, бу қўллар нондан ҳам илгарироқ бунёд бўлган, сўнг улар нонни дунёга келтиришган. Нон аёл каби азиз, аёл ҳам нон каби табаррук!

Нонни саватдан олиб дастурхонга тахлаётган аёл сизга онахоннинг қабри яқин. Иссиқ нонни олиб димоғингизга тутасиз. Нон иси билан бирга онахоннинг таниши ва қадрдон иси руҳингизни эрқалайди. Ҳузурланиб, қўларингизни юмасиз. Ва ўйлайсиз:

"Иссиқ нондан онахоннинг иси келади..."

Она — азиз, нон эса табаррук.

Сиз ҳам нон каби табаррук бўлинг, азизлар.

Гулчеҳра ЖАМИЛОВА

ТАНДИР

соғиниб кетгандирсан-а?" дерди. Сиз эса "Онахон, наҳот тирик бўлсангиз?!" дея қичқириб юборисиз. Уйғониб кетиб кўрдингизки, ёстигингиз кўз ёшлардан жикка ҳўл экан...

Сизнинг онахонингиз! Бу аёл чироқ шўъласида пириллаб айланаётган парвона янглиғ уй билан тандир ўртасида юзуриб чарчади. Парвонанинг қанотлари қуйса қуйгандир, лекин онахоннинг қўллари қуймади. Тандирдан чиққан иссиқ нонга иссиқ қалбини ҳам қўшиб уза-таверди у. Соқлари оқарди, ажинлари кўпайди, паймонаси тўлди. Бир кун саватдаги иссиқ нонларни дастурхон узра ёйди-ю...

Сўнг шундоқина кўрпача устига қўйилди. Қайтиб ўрнидан турмади.

Мана, онахонгиз энди йўқ.

Лекин, у бир пайтлар нон ёлган қадрдон тандир ҳам энди йўқ!

Шу кунни ўйлаб-ўйлаб, акангизга биргина сўзни айтишга жазм эдингиз:

— Яна келгунимча тандирни қуриб қўйинг, ака. Уни кўрсам, мен онамни кўргандек бўламан.

СПОРТ ОЛАМИДА

ГОЛИБЛАР МАЪЛУМ

Урганч шаҳрида қўл жанги бўйича ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар вакиллари ўртасида ўтказилган 5-Халқаро турнир натоғига етди.

Ушбу нуфузли мусобақада ҳаётларимиз Маъдиев 56 килограмм, Бозоров 60, Отамуродов 65, Нигматов 80 ҳамда Рўзиматов, Бешимовлар 80 килограммдан юқори бўлган вази тоифаларида голибликни қўлга киритишди.

"СЎҒДИЁНА – 2001" АВТОРАЛЛИСИ

Юртимизда ўтказилаётган "Сўғдиёна – 2001" деб номланувчи авторалли мусобақаларининг 5-босқичи якунланди.

Шерзод Жумаев, Игор Газянц, Асадулла Мадиев, Александр Силеколар рақибларидан кўра чаққонроқ ва тезроқ ҳаракат қилиб голибликни қўлга киритишди.

"ЛОКОМОТИВ" МАҒЛУБИЯТГА УЧРАДИ

Россиянинг "Локомотив" жамоаси Исроилнинг "Ха-поэл" клубига 0:1 ҳисобида имкониятни бой бериб қўйиш, улар учун қимматга тушадиган бўлди.

Боиси, Милан Острейнинг россияликлар дарвозасига киритган ягона тўпи, русларни УЕФА кубогига бахсларида иштирок этишдан маҳрум этди. Энди "Локомотив"чилар баҳор фаслида мамлакат ички чемпионатида тўп сурадилар.

МАРАДОНА ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ БЎЛМОҚЧИ

Перуни "Panamericana Television" каналига интервьё берган Диего Марадона 2003 йилги сайловларда вице-президентлик лавозимига ўз номзодини қўйишга тайёргилини айтди.

Хусусан, у бўлғуси кампанияда Аргентинанинг собиқ раҳбари Карлос Менем билан биргаликда иштирок этмоқчи. Боиси, Марадона Карлоснинг яна ҳокимиятга таласига қилишига ишонади. Шунингдек, 1986 йил Аргентина терма жамоаси таркибига қўшилган Диего яқинда ўзининг сўнги, хайрлашув матини ўтказди. Унда мамлакат миллий жамоаси дунё футбол юлдузларидан иборат терма жамоани 6:3 ҳисобида мағлубиятга учратди.

ОЛИМПИА МАШЪАЛАСИ ЁҚИЛДИ

Афсонавий боксчи Муҳаммад Али Солт-Лейк-Ситида бўлиб ўтадиган қишки олимпия ўйинлари машъаласини ёқиб берди. Сўнгра раъзий оловни Афинадан АҚШга етиб келган, 1968 йилги олимпия мусобақаларида фигурали учш бўйича чемпионликини қўлга киритган Лэги Флемингга берди. Мазкур факел 21726 километр масофани босиб, манзилга етиб борганига қадар 11,5 минг марта қўлдан-қўлга ўтади.

Ақбар ЙЎЛДОШЕВ тайёрлади.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги жамоаси собиқ вазири

Халил Мадиевич ЖАЛИЛОВнинг вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардик билдиради.

ХИКМАТЛАР КЕЧИККАН ТАРБИЯ

—Бўлажак фарзандимизни фаросатли, ақлли, билимли этиб тарбияламоқ учун нима қилмоғимиз керак? — деб сўрабдилар Лўқмони ҳақидан.

—Бола неча ойлик бўлди? — саволга савол билан жавоб қайтарибди Лўқмони Ҳақим.

—Икки ойлик, — дейишбди эр-хотин.

—Э, аттанг, икки ойга кеч қолибсизлар, — дебди шунда Лўқмони Ҳақим уларни ажаблантириб.

Лўқмони Ҳақим ўғлига шундай деган экан: "Ўғлим, ошиб-тошиб бойиб кетсанг, ҳеч кимни менсимасанг, дарров қабристонга бор. Қабрда, ер остида ётганлар ҳам бир пайтлар сендек бўлган. Бойлигинг, бировларни назар-писанд қилмаслигинг, шон-шўхратинг ҳаммаси ҳам — ўткинчи".

ИБРАТЛИ СЎЗЛАР

• Миллатни ажратма. Улғуликни ёмонлама.

• Яхшилик — йўқолмайдиган ҳосият, ёмонлик — ёзилмас ҳосият.

• Макташ — кишини ўстиради. Ёмонлаш — ишининг ўчиради.

• Кичкина бола чапак чалса, қувончли хабар келади.

• Агар бола ўйнаб, қўлидаги нарсаларини сочса, яқинда уйда катта тўй бўлади.

Тўловчи: Кидирбой Тўлабоев

ЯПОНЛАРГА ЕТИШ ҚҲЙИН

Узоқ умр кўриш бўйича дунёда японларга етадигани йўқ экан.

Маълумотларга кўра, иккинчи ўринни швейцарияликлар, учинчи ўринни сыанганликлар эгаллар экан. Япония Соғлиқни сақлаш вазирлигидан маълум қилинишича, Японияда аёлларнинг ўртача умри 82 ёш, эркекларники эса 76 ёшни ташкил қилар экан. Марказий Африка мамлакатларида яшовчилар ер юзиде энг кам умр кўрувчи халқлар ҳисобланишаркан.

ВИНО... ТОШНИ ҲАМ ЭРИТАДИ

Одатда буйрағида тоши бор кишиларга врачлар кўпроқ суяқлик истеъмол қилишни тавсия қилишади.

Америкалик тиббиёт ходимларининг узоқ изланишларидан шу нарсга маълум бўлдики, бир суткада ичилган бир стакан сув ёки салқин **ТАБОБАТ ОЛАМИДА** ичимлик буйракда тош пайдо бўлиши хавфини 4 фоиз камайтирса, бу борада кофе 10 фоиз, чай 14 фоиз, пиво 21 фоиз, вино эса 39 фоизлик кўрсаткичга эга экан.

КАРАМ — КОНИ ФОЙДА

Карам асаб тизими фаолиятининг мўътадиллашига ёрдам бераркан.

Мутахассисларнинг айтишича, хом карам истеъмол қилишни хуш кўрадиган кишилар асаб касаллиқларига бошқаларга қараганда икки-уч баравар камроқ чалинишаркан.

ДОСТОННИ "ЁДЛАЙ" ДЕСАНГИЗ

Сабзи ва ананас бир-бирига ўхшамайдиган икки хил табиат инъоми.

Ҳар иккала ўсимлик айрича иқлим шароитларида ўсади. Бирок, мия фаолиятини яхшилашда, айниқса, хотирани кучайтиришда ҳар икковиси ҳам бир хил "вазифани бажаради". Қизиги шундаки, сабзи инсоннинг шеврий хотираси, яъни шев ёд олиш қобилиятини кучайтирса, ананас нарсий матнларни эсда тез ва осон сақлаб қолишга ёрдам бераркан.

Ўткир ЭШОВ тайёрлади.

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТ

ТАҲРИР ХАЙЪАТИ:

Саид АҚМАН, Тўроқ ХОЛТОВ, Азизжон АҚОНОВ, Абдурашид БОБОМЎРЗАЕВ, Ибраҳим ҚАЛАНДАРОВ, Эркул ЗИҚРИЕВ, Исроил МАЖИДИЛОВ, Бектёр ОЛИМЖОНОВ, Қомилжон МАМАЖОНОВ, Сунат САЙДУЛЛИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари), Ҳабиб ТЕМИРОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Озод ШАРОФИДДИНОВ, Рафур ШЕРМУҲАММАД (масъулоти), Шамсиддин ЭСОНБОВ.

МУАССИСЛАР:

Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги, "Ўзломхўзлот" корпорацияси, "Ўзметсабзавотузмасанот-ҳолдинг" компанияси, "Ўзпахтасаноат", "Ўзбек илғи", Деҳқон ва фермер ҳўжалиқлари уюшмалари, Агротранс маҳкуми ходимлари касба уюшмаси Марказий Қўмитаси

Телефонлар:

Қабулхона - 133-09-93 (факс) 133-40-87 (факс), бош муҳаррир ўринбосарлари — 133-16-27, 133-44-43, котибият — 136-56-26. Ижодий гуруҳлар: 136-56-21, 136-56-25, 136-54-42, реклама ва эълонлар — 136-56-30.

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:

Қорақалпоғистон Республикаси - 8-361-58-512-17; Андижон - 8-374-2-25-32-23; Бухоро - 8-365-22-648-22; Жиззах - 8-372-33-553-59; Навоий - 8-436-22-588-56; Наманган - 8-369-43-311-81; Фарғона - 8-373-61-221-97; Самарқанд - 8-366-233-00-52; Сурхондарё - 8-376-46-526-61; Сирдарё - 8-367-225-41-73; Тошкент - 8-371-136-56-21; Хоразм - 8-362-22-623-50; Қашқадарё - 8-375-22-517-65.

МАНЗИЛИМИЗ:

700083, ТОШКЕНТ, МАТЕВУТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32
Газета сешанба, пайшанба, жума кунлари чиқади

«Шарқ» нашриёт матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди.

Манили: «Буюк Тўрон» кўчаси, 41-уй.

Газетамиздан мақолалар қўчириб босилганда «Қишлоқ ҳаёти»дан олинди деб кўрсатилсин.

Навбатчи: У.ЖУМАЕВ.